

RASPORED RADIONICA SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“ 28. – 30.09.2012. SARAJEVO

PETAK 28.09.2012

18.00

Sala A Radni sastanak trenera debatnog programa

- Izvještaj o realizaciji aktivnosti koje obrađuju HIV i AIDS – evaluacija dosadašnjih aktivnosti, plan za implementiranje posljednjeg sastanka, preporuke i zaključci u vezi sa implementiranim aktivnostima
- analiza posjećenosti FB grupe „Kroz debatu saznajmo više o HIV-u“
- analiza pristiglih tekstova za Publikaciju o HIV-u
- planiranje javnih debata, međuklupskih posjeta i ostalih aktivnosti do kraja decembra
- predstavljanje novih klubova, informacija o uplaćenim članarinama, podjela novog stručnog materijala o Projektu
- informacija o prethodnim aktivnostima CKD-a
- analiza suradnje sa Debatnim novostima,

Potrebni materijali: Akcioni plan CKD-a sa istaknutim UNDP aktivnostima, lista održanih javnih debata u aprilu, maju i junu, tabelarni prikaz posjećenosti FB grupe, pristigli tekst za HIV publikaciju (Aleksandar Vladičić SŠC „Pale“), Akcioni plan CKD-a za javne debate u školama i međuklupske posjete, Tabela škola uključenih u CKD, Tabela uplata članarina za 2012./2013. školsku godinu, Tabela poslanih izvještaja i priloga za debatne novosti u 2011./2012. školskoj godini.

sve materijale pripremiti prema navedenim temama

sala B

Potrebni materijal: tekst o pravilima debate, tekst: pravila brainstorminga; papir i olovka; materijal koji objašnjava ključni pojam teze, formulari za planove

Cilj radionice: Obrazovati polaznike za osnovne debatne formate, senzibilizirati mlade ljude za temu debate; napraviti brainstorming teze i pojmova u tezi; napraviti precizne i kvalitetne koncepte obje strane u debati
Pravila formalne debate (dati osnovne napomene o pojmu debate, suštini debate i kpp i kp formatu; radionicu Ranka osmisliti prema svojoj kreativnosti)

Odabrati dvije ekipe za demo debatu: „Srednjoškolci javnim debatama i kampanjama u školama mogu i trebaju pomoći prevazilaženju predrasuda prema HIV zaraženim osobama“

Važno:

Debatanti moraju napraviti plan vrlo jasan precizan i onaj koji BAŠ oni mogu u školi realizovati

Ostale debatante treba podijeliti u parove da naprave koncept idealne debate (napisati sva izlaganja i sve CX-ove kao i plan koji moraju ujutro na početku debate predati); jedan debatant je afirmacijska strana, a drugi negacijska

Obavezno napraviti spisak debatanata i onih koji prave pismene debate

18.00

Sala A Radni sastanak trenera debatnog programa

Radni sastanak, / Sanja i Sedika/

Sastanku prisutni: Amela Petričević, Azra Džananović, Borislav Subašić, Branka Kukić, Demond Đonko, Dušica Čukle, Jasmina Ibrašimović, Ljiljana Mučibabić, Marija Stepanović, Mirzet Hamzić, Mladenka Perić, Nađa Brkić, Nasiha Mulahalilović, Sanja Kondić, Seima Husković, Snežana Čokić, Zoran Jozić, Branka Kukić, Jelena Elčija, Amela Redžić.

Dnevni red:

1. Izvještaj o realizaciji aktivnosti koje obrađuju HIV i AIDS – evaluacija dosadašnjih aktivnosti, plan za implementiranje posljednjeg sastanka, preporuke i zaključci u vezi sa implementiranim aktivnostima
2. Analiza posjećenosti FB grupe „Kroz debatu saznajmo više o HIV-u“
3. Analiza pristiglih tekstova za Publikaciju o HIV-u
4. Planiranje javnih debata, međuklupskih posjeta i ostalih aktivnosti do kraja decembra
5. Predstavljanje novih klubova, informacija o uplaćenim članarinama, podjela novog stručnog materijala
6. Informacija o prethodnim aktivnostima CKD-a
7. Analiza suradnje sa Debatnim novostima,

Sastanak vodila Sedika Cerić. Pripremljeni materijali za sastanak:

Akcioni plan CKD-a sa istaknutim UNDP aktivnostima, lista održanih javnih debata u aprilu, maju i junu, tabelarni prikaz posjećenosti FB grupe, pristigli tekst za HIV publikaciju (Aleksandar Vladčić SŠC „Pale“), Akcioni plan CKD-a za javne debate u školama i međuklupske posjete, Tabela škola uključenih u CKD, Tabela uplata članarina za 2012./2013. školsku godinu, Tabela poslanih izvještaja i priloga za debatne novosti u 2011./2012. školskoj godini.

Ad1. Moderator sastanka prisutne je upozнала sa realizovanim aktivnostima o HIV i AIDS-u. Posebno su istaknute javne debate održane u školi i lokalnoj zajednici u aprilu, maju i junu. Održano je ukupno 46 javnih debata. Izvještaji sa dokumentacijom nalaze se u arhivi CKD-a.

Ad2. Analiza posjećenosti FB grupe „Kroz debatu saznajmo više o HIV-u“ urađena je na osnovu tabelarnog prikaza posjećenosti od strane debatanata u proteklom periodu. Iz tabelarnog prikaza se vidi da su debatanti zainteresirani za temu, ali posjećenost bi mogla da bude znatno veća. Profesor Đonko je rekao da više nije na FB i da nije u toku. Zaključeno je da profesori motiviraju debatante za razmjenu informacija preko FB grupe.

Ad3. Analiza pristiglih tekstova za HIV temu. U CKD je stigao samo jedan tekst na temu HIV-a i AIDS-a. Tekst je napisao i poslao učenik Aleksandar Vladčić, debatni klub „Pale“. Komentara na analizu od strane profesora nije bilo osim da je raspust „ulijenio“ debatante i da će se aktivnosti u narednom periodu odvijati bržim tempom. Pohvalili su Aleksandra za sadržaj teksta i odgovornost prema dogovorenim obavezama.

Ad4. Planiranje javnih debata, međuklupskih posjeta i ostalih aktivnosti do kraja decembra. Prisutni su upoznati sa planom održavanja javnih debata u školama za oktobar i novembar. Dogovorene su 34 javne debate. Profesori će termine (orjentaciono) predložiti u nedjelju na sastanku trenera. Pitanja su bila uglavnom tehničke prirode, a vezana su za organizaciju same debate. Zaključeno je da će profesori, kao i do sada, organizaciji javnih debata, posvetiti pažnju, da će debate biti interesantne i da će okupiti veliki broj zainteresiranih za temu koju obrađuju i koja je izuzetno aktuelna. Dogovoreno je da se izvještaji o održanim debatama sa pratećim materijalima pošalju CKD-u odmah po održavanju debate kako bi bili kompletirani izvještaji, najdalje do 10. 12. 012.g. zbog praznika koji slijede i zimskog raspusta.

Međuklupskih druženja je planirano 17. Profesori su spremni da organiziraju međuklupske posjete i svoje prijedloge će u pisanoj formi predati na slijedećem sastanku. Istaknut je problem kod svih profesora, a to je dozvola od direktora za odlazak sa učenicima i troškovi koji su potrebni za put i hranu.

Zaključeno je da profesori daju svoje prijedloge, a da kancelarija CKD kontaktira sve škole i pokuša biti posrednik u organizaciji za planiranja druženja škola čiji predstavnici nisu prisutni sastanku. Druženja treba planirati do decembra kako bi izvještaji pristigli na vrijeme u kancelariju CKD-a.

Ad 5. Predstavljanje novih klubova, informacija o uplaćenim članarinama.

Na svečanom otvaranju seminara predstavili su se novi klubovi i predstavljene su škole i gradovi iz kojih debatanti dolaze, kao nove članice CKD-a te na sastanku nije bilo posebnog predstavljanja. Ono što se istaklo jesu problemi sa kojima se susreću profesori na terenu u svojim školama po pitanju formiranja debatnih sekcija. Uglavnom za rad sekcije i pored dobre volje mnogih profesora, smetnja su direktori koji ne dozvoljavaju rad sekcije u školi i ne daju saglasnost o njenom osnivanju.

Posebna stavka su članarine u iznosu 100.00KM za koje direktori uglavnom nemaju sredstva. Zaključeno je da prema školama na ruke direktora CKD šalje fakture.

Ad6. Priloge za debatne novosti, po mišljenju svih prisutnih, debatanti su prestali slati od kako debatne novine ne štampamo nego ih šaljemo emailom. Zaključeno je da se nađe mogućnost kako bi se debatne novine ponovo štampane slale na škole. Moderator je naglasila da je elektronski put ekonomičniji, brži i jednostavniji, a da profesori u školama mogu odštampati po jedan primjerak za školu. Međutim, nemaju svi tu mogućnost zbog nedostatka štampača u školi i troškova koji im nisu dozvoljeni.

Sastanak je završen u 19.00. a nastavak je u subotu, 29.09. u 17.15. – 18.30.

18:00 SALA B

TEMA: Srednjoškolci na debatama i kampanjama mogu i trebaju pomoći prevazilaženju predrasuda prema HIV pozitivnim osobama

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Ajla Rožajac, Srednja ekonomska škola Sarajevo

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Samra Ibrić, JUMSS Srebrenik

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Needukacija učenika, srednjoškolaca o HIV pozitivnim osobama i ophođenju prema spomenutom virusu i bolesti.

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom):

Javna diskriminacija osoba koje su pozitivne na virus, te odbijanje istih osoba u društvu, na poslu ili bilo gdje mogu doći u dodir sa drugim osobama.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM:

-mediji

-ministarstva obrazovanja

Zašto:

Putem medijskih emisija i sredstava javnog informisanja iz razloga jer je to jedan od načina kako razviti svijest mladih ljudi o osobama koje su HIV pozitivne i na taj način im ukazati na pogrešne predrasude. Ujedno projektima bismo razvili svijest kod srednjoškolaca o problemu o kojem se ne govori onoliko koliko bi trebalo među mladim ljudima.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO:

-više medijskih emisija posvećenih virusu

-razni srednjoškolski projekti

Zašto tako:

Putem medijskih emisija i sredstava javnog informisanja iz razloga jer je to jedan od načina kako razviti svijest mladih ljudi o osobama koje su HIV pozitivne i na taj način im ukazati na pogrešne predrasude. Projektima bismo razvili svijest kod srednjoškolaca o problemu o kojem se ne govori onoliko koliko bi trebalo među mladim ljudima.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

-Ko: NVO, učenici, osviješteni mladi ljudi.

Trajanje zavisi od spremnosti prihvaćanja činjenica ciljne grupe. Troškovi su minimalni. Naša uloga je u podizanju svijesti kod mladih ljudi o virusu. Poslije ovog projekta promijenit će se sljedeće: bolja edukacija o HIV+ ljudima, minimalna diskriminacija istih. Korist će imati šira populacija i svi oni koji su spremni da prihvate druge i drugačije. Korist je dugoročna jer kada se jednom mentalni sklop promjeni, to ostaje trajno. Rizici uvijek postoje, međutim može se reći da su minimalni iz razloga jer postoje osobe koje se povode ovim nebitnim problemom ili da je to nešto o čemu se ne bi trebalo govoriti, a upravo je suprotno.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 2

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: minimalno

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: neodređeno

UKUPAN BROJ KORISNIKA: neodređeno

IME I PREZIME, ŠKOLA i GRAD: Marija Marković,

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Predrasude prema HIV pozitivnim osobama i diskriminacija koja se pojavljuje kao njihova posljedica; a kao opšta posljedica predrasuda javlja se ograničenost koja sprječava napredak cjelokupnog društva i nezadovoljstvo, odbačenost iz čega opet proizilazi agresivnost pojedinaca i njihova želja za „osvetom“. Jednostavno zato što svi želimo biti prihvaćeni i zadovoljiti osnovne ljudske potrebe od kojih jedna za druženjem, prijateljstvom...

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom):

-uočavanje problema moguće je u skoro svim sferama društva i djelovanjima pojedinca u njemu

-pri izboru zaposlenja mnogi životi bivaju osujećeni zbog ograničenosti. Profesor koji je iz humanih razloga bio zaražen HIV-om (dajući krv prijatelju koji je imao saobraćajnu nesreću i virus mu je prenesen preko zaražene igle) odbijen je od strane škole i sada da dobije mogućnost zaposlenja.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM:

-Ni manje ni više nego vlast.

Zašto:

-Osnova svakog društva je ekonomija. Ona omogućava razvoj kulture. A vlast je odgovorna što se i naša zemlja poslije stravičnog rata nije oporavila kao Njemačka ili druge zemlje. Zato mi kao posljedicu imamo uskovidno polje na život i svako smatra da ima za pravo suditi onom drugom, a ne zna da i sam može dospjeti na njegovo mjesto.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO:

-javnim debatama, pokušavajući da probudim svijest oko sebe

Zašto tako:

-iako je malo mojih istomišljenika znam da će kad tad biti probuđena svijest ljudi. A pošto nas je malo, a želimo da nas bude puno, javne debate su pravi izbor jer njima se dopire do velikog broja ozebljih srca.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto: zbog ekonomije

-kako realizirati: u toku školske godine organizovati javne debate

- s kim: sa članovima debatne sekcije

-koliko traje: tokom školske godine

- koliko košta: volonteri

- koja je vaša uloga: organizacija, izlaganje
- šta će se promijeniti poslije te aktivnosti: ako ništa ljudi će saznati za taj problem i dobiti tačne informacije o prenosu HIV-a
- ko će imati korist od toga: korist je dugoročna, jer je u pitanju budućnost svih nas
- postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!: jednostavno strah ljudi da prihvate ispravan stav, a pri tome promjene stari.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA:

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA:

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN:

UKUPAN BROJ KORISNIKA:

IME I PREZIME, ŠKOIA I GRAD: Seima Husković, Srednja medicinska škola Mostar

IME I PREZIME, ŠKOIA I GRAD: Husein Zlomužica, J.U.srednja Elektrotehnička škola Mostar

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Slažem se sa problemom oponentske ekipe.

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom): Uočava se u predrasudama mladih ljudi prema svojim vršnjacima zaraženim HIV-om, iako znaju kako se HIV prenosi.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Jednim dijelom društvo, a većinom roditelji.

Zašto: Zato što se roditelji drže onog što već znaju i teško je prihvatiti nove ideje/stvari.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO:

Naš plan je edukacija roditelja. Srednjoškolci organiziranjem javnih debata mogu prevazići predrasude o HIV osobama. Moramo se zapitati koliki uticaj srednjoškolaca imaju na svoje drugove.

Zašto tako:

To su većinom odlikaši koji su imaju uticaj na vršnjake.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

Smatram da srednjoškolci javnim debatama i kampanjama ne mogu pomoći u prevazilaženju predrasuda. Srednjoškolci nisu punoljetne osobe i nisu dovoljno zrele i edukovane osobe da bi izvršile uticaj na druge. Ne shvaćaju ih dovoljno ozbiljno da ih podrže u njihovim namjerama. Iako je anketa pokazala da 60 % njih zna šta je HIV, 40 % ne zna, a možda i ne želi da sazna i mogu veoma djelovati na ostale (tako što će izbjegavati tu osobu, ismijavati je...) Naš plan se sastoji od edukacije roditelja, jer znamo da djeca svoj odgoj, svoja uvjerenja, donose iz kuće i time ako bi djelovali na njihove roditelje samim time bi djelovali na njih same. U našem planu bi učestvovali obrazovani ljudi koja bi svoja znanja prenijeli roditeljima.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: zavisi od uspjeha plana

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: minimalni, jer su volonteri većinom članovi

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: zavisi od broja korisnika plana

UKUPAN BROJ KORISNIKA: zavisi od početnog uspjeha plana

IME I PREZIME, ŠKOIA I GRAD: Sead Krušo, Srenja Zubotehnička škola Sarajevo
IME I PREZIME, ŠKOIA I GRAD: Vladimir Dmitruk, Gimnazija „Filip Višnjić“ Bijeljina

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Postojanje predrasuda prema HIV+ osobama. Problem se javlja zbog neinformiranosti o HIV/AIDS-u.

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom): Problem se uočava u odnosu između HIV+ i HIV- osoba. Ljudi nisu upućeni u načine prenošenja HIV virusa, zbog toga ljudi izbjegavaju kontakte sa HIV+ osobama. Druga stvar: iako su upućeni u načine prenošenja, ljudi nisu sigurni i stavljaju svoju sigurnost na 1. mjesto.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Svi koji imaju predrasude da ne dozvoljavaju normalan život HIV+ osobama, jer ih izdvajaju na stranu.

Zašto: Zato što se brinu za sopstvenu sigurnost.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO: Treba edukovati roditelje i profesore/nastavnike, koji će prenijeti svoja znanja učenicima i tako razbiti predrasude.

Zašto tako: Zato što su škola i porodica osnov društva. Sve što naučimo, naučimo u školi i porodici.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

Plan je jednostavan, izvodljiv i efikasan. Realizirat će se uz pomoć nastavnika i roditelja sa stručnim licima. Troškovi su minimalni. Moja uloga je uloga edukatora. Svi će imati korist. Dugoročna je korist, jer će se smanjiti broj predrasuda i narednim generacijama. Rizici su minimalni.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 1

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: minimalni

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: 10-20 osoba

UKUPAN BROJ KORISNIKA: neograničen

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Dalila Avdibegović, Gimnazija MSŠ „Musa Ćazim Ćatić“
IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Velida Kucanović, MSŠ „Čelić“

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Diskriminacija osoba zaraženih HIV-om, nedovoljna obaviještenost građana.

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom): Samim tim što su građani nedovoljno informisani u datom problemu. Oni pogrešno sude o HIV+ osobama. Ukoliko mladi žele da promijene situaciju, nailaze na prepreke prvenstveno jer smo upoznati koliko akcija mladih loše prolaze u našoj državi, ne uspijevajući napraviti nikakvu promjenu.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Sve odrasle osobe i osobe na funkcijama koje akcije mladih ne smatraju ozbiljnim i ne poštuju te zdravstvene i obrazovne ustanove, jer dovoljno ne educiraju stanovništvo.

Zašto: Jer se mladi ne shvataju ozbiljno. Odrasli ne prihvataju činjenicu da su mladi u našoj zajednici često više obaviješteni od njih.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO: Organizacijom javnih predavanja u školama i lokalnom domu kulture koja bi se dovela i jedna osoba zaražena HIV-om, a koja je spremna da podijeli iskustvo sa drugim.

Zašto tako: Bitni je kod ljudi izazvati suosjećanje i približiti im situaciju te osobe.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

Obratiti se općinskim vlastima i školskoj upravi, zdravstvenim ustanovama i NVO-ima i školskoj upravi za saradnju, te njihovu pomoć. Vrijeme koje bi nam bilo potrebno za pripremu zavisi od toga koliko brzo ćemo pronaći zaraženu osobu koja je spremna da podijeli svoje iskustvo. Troškovi bi bili minimalni (prijevoz osobe koja bi držala predavanja, honorar za te osobe...). Grupa srednjoškolaca bi dijelila međusobne uloge u organizaciji. Ljudi će biti edukovani, te poznavati sve činjenice o bolesti. Korist je dugoročna jer će se promijeniti ljudska psiha. Rizik postoji ako ne nađemo odgovarajuće predavače.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 2

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: do 200 KM

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: 30

UKUPAN BROJ KORISNIKA: neograničeno

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Adnan Halimović, Centar za slijepu i slabovidnu djecu, Sarajevo

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Muhić Šejla, Centar za slijepu i slabovidnu djecu, Sarajevo

PLAN

PROBLEM/BOLEST:

-konzervativna sredina

-predrasude

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom):

Ja u svojoj lokalnoj zajednici sam primijetila da se o HIV-u razgovara. Onda postajemo nedovoljno informisani o ovakvim temama koje su i danas tabu teme. A ako bi čak i htjeli da u školi imamo taj neki termin na kojem bi se upoznali o ovakvim ili sličnim pitanjima, jednostavno nemamo vremena zbog nastavnog plana i programa. Čak i ako postoji želja osobe u školi da informiše ljude, javlja se problem nedostatka vremena.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM:

-osobe zaražene HIV-om, jer je njega obaveza da drugu osobu obavijesti ako je zaražena.

Zašto:

HIV se prenosi putem seksualnog odnosa i putem krvi. Tako da osoba koja je obaviještena o eventualnim posljedicama ima izbor.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO:

Potrebno je organizovati sekcije, druženja na kojima se možemo informisati o HIV-u i razbiti predrasude. Treba sprovesti ideje po školama koje su moguće za realizaciju.

Zašto tako:

To je jedini način putem kojeg škola može pomoći razbijanju predrasuda. Ne može ih škola liječiti. Moraju se suočiti s a problemom.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

Mogu pri susretu sa prijateljicama njima ispričati šta znam o ovoj temi. Trebamo početi od osoba koje su nam bliske. Informacije će se brzo proširiti. Veliki postotak stanovništva nije upućen na ovaj problem. Korist je dugoročna, jer mijenjamo njihova mišljenja zauvijek.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 3

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: -

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: 3

UKUPAN BROJ KORISNIKA: svakog trena sve više

PROJEKAT: "Kroz debatu saznajmo više o HIV-u"

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Naida Mustafić, SMŠ Konjic
IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Eldin Spahić, MSŠ Donji Vakuf

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Prisilno izoliranje od društva. Nekorektno i nasilno ponašanje društva prema zaraženim.

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom): Distanciranošću i povučenošću zaraženih zbog straha. Ujedno i u agresivnim odbranama zaraženih pri ovakvoj kritici.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Konzervativna sredina (političari, poslodavce, uopćeno društvo)

Zašto: Virus HIV je vrlo često vezan za gej populaciju, za ljude koji su u našem društvu shvaćani kao nenormalni zbog slobodnijeg seksualnog života. I zato je svaka pojava koja se može povezati s njima pa i HIV temom.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO:

Učenici bi javnim debatama i kampanjama prikazale primjere u historiji gdje su poznate ličnosti uprkos svom problemu uspjele ostvariti divljenje i dominantnost kod velikog broja publike.

Zašto tako: Jer mladi često imaju idole među slavnim ličnostima bez obzira to da li imaju neki problem.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

Plan bi se realizovao u sklopu slobodnih aktivnosti učenika uz pomoć vijeća učenika i nekih profesora širih pogleda. Učenici bi pravili prezentacije o slavnim ličnostima kontinuirano više mjeseci uz propagandni program kao što su plakati sa upečatljivim sloganom. Cijeli projekat bi trebao biti besplatan jer bi učenici to radili u sklopu slobodnih aktivnosti. Propagandni program bi finansirale NVO. Koristi:

-učenici koji će objektivnije gledati na problem bez predrasuda

-profesori koji će imati veći broj učenika sa širim pogledima

Najveću korist će imati zaraženi jer će se uključiti u društvo.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 1

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA:

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN:

UKUPAN BROJ KORISNIKA: svi

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Dženita Meša, Gimnazija Musa Ćazim Ćatić

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Seif Haisć, JU Srednja ekonomska-trgovačka škola, Tuzla

PLAN

PROBLEM/BOLEST: HIV kao pandemija modernog društva

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom): Nakon 3-4 sedmice se problem uočava. Glavni problemi su predrasude, neutemeljeni stavovi bazirani na neznanju i emocijama i zbog tog odbacujemo te ljude. Izbjegavamo svaki kontakt s njim zbog svoje konzervativnosti.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: -osobe koje uskraćuju pravo javnosti na informisanje i upoznavanje s ovim problemom

-pedagozi i Vlast koje ne posvećuju dovoljno pažnje prevenciji ovog problema.

Zašto: Jer kompetentne osobe ovaj problem stavljaju drugi planjer se o ovom problemu ne priča javno.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO:

Problem prevazići korištenjem standardnih higijenskih pravila čime bi se smanjio rizik od prenošenja HIV. Organizovati anonimne Centre za savjetovanje i testiranje na HIV, upućenih široj javnosti poruku o položaju ovih osoba.

Zašto tako: Zbog smanjenja pada samopouzdanja.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

-izrada i podjela letaka

-izrada prezentacije

-subjekti: volonteri, prijatelji, HIV, organizacijama, i svim ostalim dobrovoljcima

-naša uloga je volonterski rad a korist je dugoročna jer će u javnosti proširiti svoju svijest u vezi sa ovim problemom.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 6

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: -

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: -

UKUPAN BROJ KORISNIKA: -

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Sejfić Amin, JU Srednja elektrotehnička škola Mostar

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Andreas Borojević, JU Tehnička škola, Brčko Distrikt

PLAN

PROBLEM/BOLEST: -Nedovoljna educiranost srednjoškolaca

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom):

Životni primjeri govore da su HIV+ ljudi diskriminirani i needucirani

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Odgovorni smo svi mi, jer premalo pažnje se posvećuje edukaciji.

Zašto:

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO:

Zašto tako: Ljudi u BIH teško prihvataju nove ideje i teško mijenjaju svoja mišljenja.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

U školama vršiti edukaciju mladih, roditelja i starijih. Projekat javnih debata i tribina će realizirati stručna lica.

Korist je dugoročna jer ćemo tako otkloniti predrasude.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 3

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: minimalan

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: 10-20

UKUPAN BROJ KORISNIKA: neograničeno

I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Milica Simić, Gimnazija i SSŠ Istočna Ilidža
IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Dušan Dubajić, Gimnazija „Petar Kočić“ Novi Grad

PLAN

PROBLEM/BOLEST:

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom):
Neinformiranost društva o HIV-u u našoj zemlji, tačnije od 1986. Godine kada je u BiH registrovan prvi slučaj. Mi te ljude diskriminiramo.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Vladine i nevladine institucije.

Zašto: Ne postoji dovoljan broj infektologa i kompetentnih osoba. Pristup ovom problemu je zanemarljiv.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO: Zadržat ćemo status quo.

Zašto tako: Mišljenje društva se ne može promijeniti u potpunosti. Mi ćemo se truditi da podignemo svijest građana.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

Pomoću projekta „Upoznajmo srednjoškolce sa HIV-om.“ Diskriminacija se javlja prije svega zbog nedovoljne edukovanosti građana i srednjoškolaca

-minimalni troškovi

-rok trajanja projekta je 6 mjeseci.

Učesnici projekta su srednjoškolci i šira lokalna zajednica. Korist je dugoročna. Rizici postoje zbog nezainteresovanosti javnosti.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 10

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: /

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: 10

UKUPAN BROJ KORISNIKA: /

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Sefic Amin, Elektrotehnička škola Mostar
IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Zerina Turković, Gimnazija Dobrinja, Sarajevo

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Needukovanost mladih i predrasude prema HIV+ osobama

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom):
Putem medija, određenih razgovora, uključivanjem građana, prenose se netačne informacije.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Vladine i nevladine institucije

Zašto: Ne postoji dovoljan broj infektologa i stručnih osoba.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO: Javnim debatama i kampanjama ćemo prevazići predrasude i probuditi svijest ljudi.

Zašto tako: Na taj način ćemo informisati javnost o načinima prijenosa, bolesti samoj kao takvoj i otkloniti predrasude.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

PROJEKAT: “Kroz debatu saznajmo više o HIV-u“

Putem projekta srednjoškolaca, upoznati mlade sa HIV-om. Realizirati projekat javne debate. Projekat će trajati 6 mjeseci. Osnovati stručni kadar. Cilj je da srednjoškolci saznaju sve o HIV-u.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 10

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: /

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN:10

UKUPAN BROJ KORISNIKA: /

IME I PREZIME, ŠKOLA I GRAD: Mubina Alibašić, Gazi Husrev-begova medresa Sarajevo

PLAN

PROBLEM/BOLEST: Nedovoljna educiranost stanovništva, loš socijalno ekonomski status, neadekvatan sistem nadzora, stigma i diskriminacija

KAKO SE UOČAVA PROBLEM (obrazloži, a zatim navedi argumente i potkrijepi istraživačkim materijalom):

Br. Osoba koje su HIV+ iznosi 33,3 miliona. Problem smo uočili putem medija. Hrvatsku je uzdrmao slučaj Eli, male djevojčice koja je HIV. Veći dio psihološkog tereta HIV infekcije povezan je sa stigmom vezanom za HIV: izolacija, diskriminacija.

KO JE ODGOVORAN ZA PROBLEM: Needucirano društvo.

Zašto: Društvo ne prihvata osobe inficirane HIV virusom. Nisu upoznati sa načinom i metodom na koji se ovaj virus prenosi. Posljedica je neinformiranost.

KAKO VI PLANIRATE PREVAZIĆI PROBLEM ILI ZADRŽATI STATUS QUO: Dovodjenjem infektologa u sve osnovne i srednje škole.

Zašto tako: To je najrealnije i za sada najbolje rješenje koje će sigurno dati pozitivan rezultat.

AKCIONI PLAN (opiši detaljno korak po korak, aktivnosti koje predlažete. Svaku aktivnost trebate obraditi na sljedeći način):

-zašto, kako realizirati, s kim, koliko traje, koliko košta, koja je vaša uloga, šta će se promijeniti poslije te aktivnosti, ko će imati korist od toga, je li kratkoročna ili dugoročna korist- obrazloži, postoje li rizici da se aktivnost ne realizira, koje su i objasni ih!

Uticat ćemo u velikoj mjeri na mentalni skup društva, a možda ga čak i promijeniti. Prema članu 25 Evropske konvencije o ljudskim pravima svako ima pravo na životni standard koji odgovara zdravlju i dobrobiti njega samog, a i njegove porodice. Sa srednjoškolcima , infektolozima i osobama zaraženim HIV-om ćemo sprovesti projekat. Plan traje dok se ne pronade lijek za virus ili dok društvo ne počne. Moja uloga je ista kao i uloga većine učenika. Korist će imati osobe zaražene HIV-om, ali i kompletno društvo. Rizici ne postoje.

UKUPAN BROJ AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 2

UKUPNI TROŠKOVI AKTIVNOSTI VAŠEG PLANA: 0

UKUPAN BROJ OSOBA U TIMU KOJI BI REALIZIRAO VAŠ PLAN: 10

UKUPAN BROJ KORISNIKA: svi

RASPORED RADIONICA SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“ 28. – 30.09.2012. SARAJEVO

SUBOTA 29.09.

9.00-10.00

Sala A

Case study: simulacija tv debate

Teza TV debate: Šta sa zaraženima HIV virusom u BiH? Koje su njihove mogućnosti? Perspektive? Stigma ili pravičan odnos društva prema tim osobama?

Potrebni materijali: međunarodni dokumenti u vezi sa HIV/AIDS-om, papir, olovka

Cilj radionice:

Upoznati polaznike sa međunarodnim dokumentima koji se odnose na centralnu temu seminara

Tok radionice:

(polaznicima nakon toga podijeliti materijale) (15 minuta)

Podijeliti polaznike u dvije grupe da sjede u krugu kao na TV debati 35 minuta)

prva grupa (10 učesnika su gosti emisije) učesnici su gosti iz različitih sfera društvenog života koji sa svog aspekta izlažu o tezi emisije; gosti su: profesor etike, ljekar, pravnik, predstavnik NVO sektora, novinar, zaražen HIV virusom, predstavnik vjerske institucije, profesor društvenih znanosti u školi, profesor prirodnih znanosti u školi, advokat čiji klijent je onemogućen da radi u školi zato što je zaražen HIV virusom i nakon sudskog procesa izgubio je spor jer je sud presudio u korist škole koja ga nije primila na posao-obrazloženje moralni principi)

druga grupa: publika u studiju koja ima pravo da postavlja pitanja a predstavljaju je mladi debatanti iz cijele BiH

zapisničar: moderator određuje jednog zapisničara koji će na kraju debate pročitati ključne aspekte svih izlaganja i komentare kao i pitanja iz publike

moderator: je voditelj radionice i postavlja sljedeća pitanja u odnosu na centralne podteme upućujući svakom gostu pitanje iz njegove struke a zatim otvara podpitanja i uključuje i publiku:

smije li se sudacu svojim odlukama pozivati na moralne stavove?

- Smiju li se moralne norme formulirati u obliku zakona? (poput zakona o odijevanju žena)
- Šta je sa nepravdnošću onih koji određuju šta je pravedno?
- Mogu li religijske norme biti u suprotnosti sa društvenim normama?
- Kako objašnjavate stav „Kada Boga ne bilo sve bi bilo dopušteno“?
- Mogu li se problemi uzrokovani raznim biološkim inženjeringom riješiti upravo istim sredstvima?
- Koji su osnovni zahtjevi kodeksa koji se odnose na zaražene HIV-om i da li se oni primjenjuju? Ako ne zašto, a ako da kako? Ima li od njih koristi s obzirom na brojne primjere nepoštovanja ljudskih prava zaraženih?

Moderator dodaje još 5 svojih pitanja na ova osnovna.

Moderator proziva zapisničara da čita zaključke nakon čega objavljuje emisiju.

- TV DEBATA -

Case study: HIV-međunarodni dokumenti u vezi sa HIV-om; ljudska prava HIV pozitivnih osoba; zakonski okvir u vezi sa HIV-om u BiH; testiranje i liječenje oboljelih

Mjesto održavanja: hotel Grand, sala B

Vrijeme trajanja: 120 minuta

Početak radionice: 09,00 h

Završetak radionice: 11,00 h

Voditelj radionice: Ranka Katalinski

Cilj radionice: Upoznavanje učesnika sa relevantnim međunarodnim dokumentima u vezi sa HIV-om. Isticanje prava koja imaju osobe zaražene HIV-om i prava koja se krše. Oblici zaštite tih prava. Strategija medicinskog tretiranja oboljelih. Metod rada: case study.

Tok radionice: Profesor Mirzet Hamzić u ulozi advokata je u zvanično počeo radionicu. Profesor je obrazložio problem svog štićenika, Demonda Đonke, koji nije dobio posao iako je imao najbolje kvalifikacije. Inficiran je HIV-om zbog pružanja pomoći svom prijatelju koji je nastradao u saobraćajnoj nesreći. Porodičan je i uzoran građanin, ali sve to nije uvaženo i posao je dobila druga manje kvalificirana osoba.

Nakon što je profesor završio svoje izlaganje, uslijedila su pitanja publike. Moderatorica je postavila pitanje svima u Sali: „Vi koji radite u školi, da li nam možete reći vaše stavove u vezi sa prethodnim slučajem?“ Profesorica Branka Kukić je odgovorila: „Ako govorimo o društvu diskriminacije, nebitno je kako se zarazio. Bitno je da ima ista prava kao i drugi. Da ima pravo na rad, ali ne u školi. Gospodin se zarazio iz humanih razloga, lako bi se to moglo dogoditi i u školi, npr. priskoči u pomoć povrijeđenom učeniku. Postoji institucije u kojima se gospodin može zaposliti, a da ne dolazi u susret sa mladim.“

Nakon toga, za riječ se javila prof. Marija Stepanović rekavši: „Prihvatila bih ga kao kolegu zbog djece koju učimo ne samo fizici ili matematici nego i etičkim principima ponašanja. On zna da je zaražen te ne treba prilaziti djeci u kriznim situacijama, već bi pozvao nekog, npr. Pedagogoga, roditelja, hitnu pomoć. Na djecu bi imao i pozitivna uticaj jer bi ga mogla pitati o ličnim iskustvima o HIV-u.“

Moderator: „Da li je bitno kako se zarazio?“

Marija Stepanović: „Osoba nije uvijek svjesna zaraze i može biti jedan partner. Postavljam pitanje školskom odboru: „Na osnovu čega smatrate mjerodavnim sebe za procjenu? Zašto je većina važnija od jedne o osobe?“

Branka Kukić: „Smatram da su mladi ljudi važniji od mene. „

Moderator: „Šta nam pravo kaže gospođu Azra Džananović. Vi ste pravnica“

Azra Džananović, pravnica: „Dragi mi je da se pitanje otvara i mimo jednog dana u godini koji je posvećen HIV-u. Problem je što ne funkcioniše pravna država. Pokazat ću dokumente Konvencije o pravima čovjeka. Konkretni moralni i etički razlog mora biti obrazložen pravom i konkretnim članom. Etički razlozi su proizvoljni i subjektivni.“

Profesorica iz škole, Branka Kukić, govori o pitanju sigurnosti mladih ljudi, Ističe da ako ga zaposlimo na drugo mjesto, hipotetički bi bili ugroženi drugi ljudi. Ljekarsko uvjerenje daje ljekar i ako ga šalje u školu, znači da može da radi. Zakon je prekršen i predlažem kandidatu da uloži žalbu višem sudu.

Moderator poziva predstavnicu vjerskih institucija da kaže svoj stav.

Amela Tiro kao predstavnica: „Vjerske institucije ne zagovaraju diskriminaciju po bilo kojem osnovu. Zagovaraju brigu o bolesnim, nejakim itd.

Moderator: „Čuli smo pravo na liječenje. Zanima nas profesore da li možete s nama podijeliti vaš put od saznanja pa nadalje. Jeste li imali podršku?“

Demond Đonko, kandidat koji ima HIV, a aplicirao je na posao: „Dok nisam dobio HIV, nisam znao šta je. Imam podršku prijatelja. Ima i drugih osjećaja. Osjećam se drugačije. Tužan sam i nezaštićen...Idem dalje do Evropskog suda za ljudska prava. Ostavit ću školu i idem se baviti politikom.“

Moderator: „Kako ste prošli proces saznavanja?“

Demond Đonko: „Uglavnom Internet i podrška porodice. Ljekari malo, jer se nisu susretali s ovim. U BiH je evidentirano nešto više od 100 slučajeva.“

Azra Džananović, pravnica: „Proesor. To emotivno doživljava. Treba tražiti odštetu i za rušenje ugleda i emocionalnog stanja.“

Moderator proziva NVO sektor.

Zoran Jozić, NVO sektor: „Ja imam pozitivna iskustva u osnovnim i srednjim školama kroz radionice sa mladim, prevencija, liječenje, briga i podrška kroz edukativne radionice i promotivne skupove. Razumijem gospodina i trebao bi biti zaposlen iz moralnih razloga.“

Moderator: „Koji su to moralni razlozi?“

Branka Kukić: „Osjećam se kao divljak koji stigmatizira ljude, ali u školi i dalje zastupam tezu da ne treba da rade, a na drugim mjestima da. Djeca su nedovoljno zrela. Što se tiče konvencija, moram reći da se ponavljamo...Pravilo, zadatak, sankcija...“

Azra Džananović, pravnica: „Odrasli- djeca- diskriminacija. Ne prihvatam diskriminaciju kao pojam. Pravo se oslanja na etičke norme. U ovom slučaju pravne i etičke norme se razilaze zbog predrasuda. Zakon je prekršen.“

Moderator: „Način prenošenja HIV-a. Rekli ste da ste se edukovali o načinu prenošenja. HIV je pozitivan i zna kako može ugroziti okolinu. „

Azra Džananović, pravnica: „Profesor je bio iskren jer za komisiju nije bilo potrebno ljekarsko uvjerenje.“

Marija: „Ne postoji način kako profesor može prići i prenijeti virus. Svoje bih dijete pustila. Neznanje roditelja nije opravdanje i treba ih educirati.“

Moderator pita novinare zašto novinski članci ne idu u svrhu razbijanja predrasuda, Primjer: učenica u Zagrebu. Nalaz je bio pozitivan i pogrešan, naslov bombastičan a novine sve rasprodate.

Novinar: „Mi novinari želimo prodati novinu. Naslovnice je prodaju. Npr. Dvoje mladih je u Mostaru imalo odnos u parku. Ispao je problem, a toliko je bitnijih. Ljude zanima crna hronika, a ne tabu teme, a HIV je jedna od njih.“

Moderator pita novinarku da li ima nade da novinaru daju više prostora da se piše o ovome.

Novinar odgovara: „Da, moguće je. Treba isticati pozitivne stvari , pratiti mlade u njihovim aktivnostima...“

Nekoliko debatanata je odgovorilo da je potrebno insistirati na primjeni prava i relevantnih zakonskih akata.

Debatant je postavio pitanje za ostale: „Da li je zdravlje promjenjiva kategorija? Ljekarsko se izdaje za trenutno stanje?“

Mirzet Hamzić, advokat: „Sve ovo je moralna zloupotreba riječi moga klijenta.“

„Cilj nam je da se edukujemo i da pobijedimo predrasude“, kazala je moderatorica.

Jedna učenica iz publike je rekla da nikada ni na jednom času nije imala priliku da čuje bilo šta o HIV-u. Kazala je da dnevno ko zna koliko ljudi prođe pored nje inficiranih HIV-om, a mi ni ne znamo. Ti ljudi trebaju šansu i nisu nama prijatnija!

Demond Đonko navodi primjer tek rođene djece koja su zaražena HIV-om i pita šta s njima? Roditelj iz publike odgovara da ona može doći u kontakt sa zaraženom, ali da neće dozvoliti da njeno dijete dođe.

Moderatorica je zaključila da trebamo razbijati strah koji je prisutan kod svih. Edukacija je jedini korak ka tome. Potrebno je da infektolozi educiraju ljude i spustiti edukaciju u osnovne škole, jer djeca stupaju rano u seksualne odnose. Potrebno je uvesti predmet u škole u vezi sa HIV-om ili u srodne uključiti isti.

**RASPORED RADIONICA
SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“
28. – 30.09.2012. SARAJEVO**

SUBOTA 29.09.

10.00 - 11.00 sala A

Potrebni materijal: Definicije, papir, olovka

Cilj radionice: potaći polaznike da razmisle i kritičke promisle svoje znanje i pretpostavke o značenju pojmova koji se odnose na centralne pojmove seminara; obrazovati ih o verificiranom značenju pojmova; osposobiti da kritički promisle i usporede svoje prethodno znanje sa materijalom koji su dobili na radionici

Tok radionice: Moderator razgovara sa polaznicima o njihovom znanju o pojmovima koje ima kod sebe; polaznici samostalno odgovaraju iznoseći svoja mišljenja i znanja; (20 minuta)

Moderator podijeli materijale sa jasno definiranim pojmovima nakon čega se uspoređuju prethodno izneseni stavovi sa ponuđenim (20 minuta)

Moderator zaključuje radionicu jasno definirajući koje su predrasude o kojim pojmovima bile najizraženije i zašto (zaključke dostaviti organizatoru kao izlazni materijal sa radionice) (20 minuta)

IZVJEŠTAJ SA RADIONICE

Radionica je počela prema utvrđenoj satnici. Prvih 20 minuta, moderatorica je postavljala ciljana pitanja učesnicima u vezi sa temom, kako bi provjerila stepen znanja učesnika, analitičke sposobnosti i njihovu zainteresiranost. Moderatorica ocjenjuje da je nivo znanja učesnika o HIV-u na izuzetno visokom nivou, da učesnici razmišljaju realno, posebno naglašavajući mogućnost prihvatanja osoba kao punopravnih članova društva. Nakon što je završen prvi dio, učesnicima su dodijeljeni materijali sa jasno definiranim pojmovima u vezi sa HIV-om. Bilo je potrebno te pojmove analizirati nakon razgovora i uporediti odgovore sa prethodnim. Moderatorica ocjenjuje da nije bilo velikih odstupanja. Moderatorica je na kraju sakupila sva saznanja i u saradnji sa učesnicima istakla koje su najučestalije predrasude te su svi zajedno predlagali oblike borbe protiv njih.

**RASPORED RADIONICA
SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“
28. – 30.09.2012. SARAJEVO**

SUBOTA 29.09.

11.30-13.00 sala A (profesori)

Potrebni materijal: papir i olovka

Cilj radionice: osposobiti polaznike da se užive u ulogu drugih oslobađajući se sopstvenih predrasuda; senzibilizirati polaznike za osnovne postulate ljudskih prava

Tok radionice:

Salu prilagoditi potrebi radionice

Moderator: (10 minuta)

Bira jednog polaznika da glumi profesora koji traži posao a zaražen je HIV virusom (nije bitno na koji način je zaražen, to će u jednom trenutku intervju sam otkriti komisiji)

Bira jednog zapisničara koji bilježi cijeli tok intervju

Bira komisiju za prijem uposlenika koja se sastoji od: direktora škole, psihologa, pedagoga, sekretara škole, predstavnika vijeća roditelja, predstavnika školskog odbora iz lokalne zajednice; predstavnik centra za socijalni rad kojega „glumi“ moderator

Ostali polaznici su etički komitet kojeg čine profesori škole

Intervju se odvija prema uobičajenoj proceduri sa najbitnijim pitanjima i svakako o specifičnoj situaciji u kojoj se aplikant nalazi (moderator radionice treba pripremiti deset pitanja iz dodijeljene mu uloge)

Priprema uloga sa jasno napisanim pitanjima od svakog člana komisije i jasnim obrazloženjem zašto je to pitanje odabrano-pitanja i obrazloženja moraju biti veoma uredno napisana sa jakom argumentacijom i obavezno ih treba predati moderatoru na kraju radionice) (15 minuta)

Intervju (45 minuta)

Vijećanje komisije i vijećanje porote odvojeno (10 minuta)

Čitanje odluke sa obje instance (10 minuta)

ZAPISNIK SA INTERVJUA

Intervju obavljen dana 29.09.2012. godine sa kandidatom.

Članovi komisije su postavili sljedeća pitanja:

PEDAGOG

1. Ako biste primijetili da je učenik ili više njih manje aktivno na vašim časovima nego na drugim, koje biste metode poduzeli u radu kako bi bili aktivni učesnici na časovima?

2. Ako bi se učenik onesvijestio na času i ako je potrebno pružiti pomoć vještačkog disanja, da li biste to učinili?

3. Mislite li da prof.hemije koji je HIV pozitivan može izvoditi vježbe u laboratoriji?

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD

1. Šta bi drugi mogli reći kada saznaju op vašem zdravstvenom stanju? (pitanje se postavlja s ciljem procjene samosvijesti)

2. Kako biste kreirali program prevencije?

(ispitati motivaciju i spremnost angažovanja u vannastavnim aktivnostima)

3- Navedite vaše prednosti u odnosu na druge kandidate.

(pitanje samoprocjene)

4. Da li ste prihvatili vašu dijagnozu?

VIJEĆE RODITELJA

1. Da li je kandidat dovoljno educiran o svojoj bolesti?
2. Roditelji đaka postavljaju pitanje edukacije učenika i profesora, koja je neophodna da bi se prevazišle predrasude?
3. Kako se na najbolji način mogu educirati roditelji i učenici?
4. Kako zaštititi učenike od zaraznih bolesti i da li su sistematski pregledi dovoljni da provjere našu radnu sposobnost?

DIREKTOR ŠKOLE

1. Opis radnog mjesta?
2. Kakvo je vaše zdravstveno stanje?
3. Da li smatrate da opis poslova radnog mjesta odgovara vašem zdravstvenom stanju?
4. Zašto je škola vaš izbor?
5. Da li se slažete da vaš HIV status bude javno obznanjen?

KOMISIJA

Jednoglasno je donesena odluka o prijemu u radni odnos kandidata. Konstatirano je da je kandidat radno sposoban, savjestan i odgovoran samim time što je priznao svoj status. Svojim nastupom je pokazao podobnost za rad u vaspitno-obrazovnom sektoru.

Direktor škole

SEKRETAR

1. Da li ste ranije radili u državnoj službi?
2. Da li ste ranije bili otpušteni iz državne službe?
3. Da li ste ikada bili krivično gonjeni ili kažnjavani?
4. Da li se protiv vas vodi krivični postupak?
5. Koji je vaš trenutni radni status?

PSIHOLOG

Vi ste odgovorna i hrabra osoba, jer ste naveli i vaš zdravstveni status.

1. Da li ste spremni prenositi svoje iskustvo u vezi sa bolešću učenicima?
2. Da li biste bili spremni braniti svoj stav zbog bojkota roditelja? (školski odbor)
1. Imajući u vidu da ste HIV pozitivni, kako ćete postići dovoljan stepen sigurnost za učenike pri izvođenju nastave?
2. Kako ćete se nositi sa različitim negativnim stavovima i predrasudama?

POROTA-ETIČKI KOMITET

Mišljenje većine članova etičkog komiteta je da je kandidatkinja sposobna za obavljanje poslova i radnih zadataka. Međutim, pošto je naš posao provođenje politike zapošljavanja naša je odluka da se kandidat ne primi u radni odnos.

Obrazloženje: Njen zdravstveni status može imati kontraproduktivno dejstvo na buduće generacije osnovaca koje će izbjegavati našu školu zbog činjenice da u njoj radi neko ko može proširiti virus.

Za komitete, Zoran Jozić

sala B (učenici)

Potrebni materijal: papir i olovka

Cilj radionice: osposobiti polaznike da se užive u ulogu drugih oslobađajući se sopstvenih predrasuda; senzibilizirati polaznike za osnovne postulate ljudskih prava

Tok radionice:

Salu prilagoditi potrebi radionice

Moderator: (10 minuta)

Bira jednog polaznika da glumi profesora koji traži posao a zaražen je HIV virusom (nije bitno na koji način je zaražen, to će u jednom trenutku intervju sam otkriti komisiji)

Bira jednog zapisničara koji bilježi cijeli dok intervju

Bira komisiju za prijem uposlenika koja se sastoji od: direktora škole, psihologa, pedagoga, sekretara škole, predstavnika vijeća roditelja, predstavnika školskog odbora iz lokalne zajednice; predstavnik centra za socijalni rad kojega „glumi“ moderator

Ostali polaznici su etički komitet kojeg čine profesori škole

Intervju se odvija prema uobičajenoj proceduri sa najbitnijim pitanjima i svakako o specifičnoj situaciji u kojoj se aplikant nalazi (moderator radionice treba pripremiti deset pitanja iz dodijeljene mu uloge)

Priprema uloga sa jasno napisanim pitanjima od svakog člana komisije i jasnim obrazloženjem zašto je to pitanje odabrano-pitanja i obrazloženja moraju biti veoma uredno napisana sa jakom argumentacijom i obavezno ih treba predati moderatoru na kraju radionice) (15 minuta)

intervju (45 minuta)

Vijećanje komisije i vijećanje porote odvojeno (10 minuta)

Čitanje odluke sa obje instance (10 minuta)

CASE STUDY: “Ljudska prava I HIV zaražene osobe- zaraženi HIV virusom aplicira za posao profesora u vašoj školi”

Mjesto održavanja: hotel Grand, sala B

Vrijeme trajanja: 90 minuta

Početak radionice: 11,30 h

Završetak radionice: 13,00 h

Voditelj radionice: Sedika Cerić

Cilj radionice: Osposobiti polaznike da se užive u ulogu drugih oslobađajući se sopstvenih predrasuda; senzibilizirati polaznike za osnovne postulate ljudskih prava

Tok radionice: Učesnicima je predstavljen slučaj gdje je jedna osoba zaražena HIV-om i koja traži posao. Kandidat se zarazio pomažući prijatelju. Nema radnog iskustva. Smatra da je spreman da predaje nastavu u zdravstvenom smislu. Ima namjeru da kaže učenicima, ali ga sprečava strah od reakcije. Sam kaže da bi svoje dijete poslao u školu gdje mu predaje HIV+ profesor, ali uz dodatne mjere opreza. Sam kaže da je imao predrasude o osobama koje su inficirane HIV virusom prije nego što je postao i sam inficiran. Sada shvaća da nisu drugačiji od ostalih, ali da dodatne mjere opreza treba poduzeti. Sastavljena je komisija za prijem uposlenika koja se sastoji od: direktora škole, psihologa, pedagoga, sekretara škole, predstavnika vijeća roditelja, predstavnika školskog odbora iz lokalne zajednice, predstavnika centra za socijalni rad. Ostali učesnici su članovi etičkog komiteta. Intervju se odvija prema uobičajenoj proceduri. Svaki predstavnik je postavio ciljano pitanje i za to da obrazloženje.

DIREKTOR ŠKOLE, Eldar Spahić

1. Kako ste postali HIV pozitivan?

Obrazloženje: Ja kao direktor obrazovno-vaspitne ustanove moram posvetiti veliku pažnju mišljenju roditelja, jer roditelji do detalja posmatraju moralnost i etičnost predavača.

2. Da li ste imali priliku da prije radite u obrazovnoj ustanovi?

Objasnenje: Pitanje je postavljeno radi saznavanja vaŝih iskustava u dosadaŝnjem radu, ako je on postojao.

3. Kakvo ste iskustvo imali u druŝtvu pri saznanju okoline o vaŝem stanju i da li je bilo diskriminacije?

Objasnenje: Pitanje je postavljeno u cilju saznavanja vaŝeg odnosa prema druŝtvu i vaŝem iskustvu nakon zaraze.

PEDAGOG ŜKOLE, Naida Mustafić

1. Zaŝto mislite da bi vi trebali biti primljeni kao profesori iako ste HIV pozitivni?

2. Kada biste bili primljeni kao profesor, koje mjere biste poduzeli da smanjite rizik od zaraze i zaŝtitite djecu.

3. Da li biste vi kao roditelj pustili svoje dijete da ide u ŝkolu u kojoj predaje profesor koji je HIV pozitivan u sluĉaju da vi niste zaraŝeni?

Objasnenje: Ja kao pedagog ove ŝkole zabrinuta sam za sigurnost djece, ali i sigurnost svih profesora i same ŝtete.

Poznato nam je da se HIV virus prenosi seksualnim putem i putem krvi i ukoliko se vama neŝto desi, i neko dijete pride da vam pomogne i zarazi se, ŝta biste uĉinili.

PEDAGOG, Vladimir Dmitruk

1. Da li ste spremni za rad sa djecom?

Objasnenje: svako ko radi u prosvjetnoj ustanovi mora biti spreman i kompetentan za rad s djecom.

Pogotovo HIV pozitivni ljudi ne smiju kriviti druge za svoje stanje niti biti u posebnoj kategoriji psiholoŝkih oboljenja.

2. Koja je vaŝa subjektivna procjena psiholoŝkog stanja?

Objasnenje: Ako kandidat sam nije spreman da radi sa djecom, onda ne treba da radi

3. Kakav bi odnos napravili s uĉenicima kojima predajete? Da li biste im rekli svoje stanje ili biste strahovali da im kaŝete?

Objasnenje: Veoma je bitno da se profesor postavi prema uĉenicima. Trebali bi da iznesu svoje zdravstveno stanje i da osnuju odnos baziran na povjerenju. Da ih uvode u pojam HIV-a, ako nisu upoznati i da im objasni naĉin ponaŝanja.

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD, Ranka Katalinski

1. Odgovorite iskreno bez razmiŝljanja, o tome ŝta bi drugi mogli reći kada saznaju za vaŝ zdravstveni status?

Pitanje se postavlja s ciljem procjene samosvjesnosti.

2. Kako biste kreirali program prevencije?

Objasnenje: Ispitati motivaciju i spremnost za angaŝovanje u vannastavnim aktivnostima.

3. Navedite vaŝe prednosti u odnosu na druge kandidati?

Objasnenje: promjena vlastitih mogućnosti

4. Ŝta oĉekujete od menadŝmenta ŝkole?

5. Kako biste reagovali na eventulane provokacije uĉenika u vezi sa vaŝim zdravstvenim statusom.

6. Kako biste rijeŝili probleme/situaciju u kojoj nastavnik/ca omalovaŝava uĉenika/cu?

DIREKTOR ŜKOLE, Andreas Borojević

1. Zna li on neŝto o HIV-u i je li se edukovao o HIV-u, jer u BiH nema niti u osnovnim a ni u srednjim ŝkolama predmet koji bi bio za taj virus?

2. Kako se zarazio?

Objasnenje: ovo pitanje iz razloga neznavanja ĉovjeka o nekim bolestima.

3. Ima li nekakva saznavanja o prenoŝenju tog virusa jer se moŝe tako neznavnjem sluĉajno prenijeti na drugog ĉovjeka?

4. Kako bi se odnosio prema mladima?

Objasnenje: Moŝe na nekom drugom ĉasu reći kako je odbio taj virus. Objasniti ŝta ne valja raditi kako ne bi dobio taj virus.

PREDSTAVNIK LOKALNE SAMOUPRAVE, Amin Sejfić

1. Kao predstavnik lokalne samouprave, pitam da li ste upoznati sa brojem zaraženih osoba HIV virusom u našoj lokalnoj zajednici?

Objašnjenje: U cijeloj BiH broj zaraženih je mali, pa je pitanje iz razloga upoznatosti kandidata sa koeficijentom ovog virusa u svom gradu.

2. Da li vam predstavlja nešto to što ste jedini zaraženi i kako se nositi s tim?

Objazloženje: Htio bih da se upoznam sa psihološkim stanjem kandidata iz razloga jer mu je zaista teško.

3. Da li ste spremni na posao u nekom drugom sektoru, recimo u lokalnoj zajednici, za što sam ja zadužen, ili samo želite ovaj posao?

Objazloženje: Ukoliko dođe do komplikacija i kandidat ipak ne bude primljen, želim da kao predstavnik lokalne zajednice znam da li je spreman na neki drugi poduhvat.

PREDSTAVNIK VIJEĆA RODITELJA, Meša Dženita

1. Da li mislite da ste spremni za rad s djecom s obzirom na vaše zdravstveno stanje?

Objazloženje: Simptomi su: povišena tjelesna temperatura, umor, oslabljen imunološki sistem, a svi znamo da ukoliko se ne osjećamo dobro ne djelujemo pozitivno na našu okolinu, širimo nervozu i sl. Možda ćete čak i često izostajati s nastave.

2. Kako ćete upoznati djecu s vašim problemom i da li se plašite mogućeg prijenosa virusa na nekog učenika?

Objazloženje: Iako se virus prenosi na isključivo seksualnom putem, preko krvi i krvnih derivata kao i vertikalnim prijenosom, postoji mogućnost da ukoliko imate neku ranu, učeniku date u kontakt s vašom krvlju ili ako imate ranu u ustima, nakašljete se i virus se prenese na nedužno dijete.

3. Kako biste se ophodili prema učenicima i njihovim roditeljima posebno konzervativnijim osobama koje ni pod kojim uslovima neće dozvoliti da vi edukujete njihovo dijete zbog predrasuda neće dozvoliti da vi edukujete njihovo dijete zbog predrasuda zasnovanih na nepoznavanju ove bolesti?

Objazloženje: Postoje različite osobe koje neće dozvoliti da se ugrozi sigurnost njihovog djeteta ni po cijenu prelaska u drugu školu, a time dijete gubi dugogodišnje prijatelje, mijenja sredinu, nastavnike i profesore i mora se u svemu tome prilagođavati samo zbog vas.

ODLUKA POROTE:

Porota je odlučila da se se kandidatu treba ustupiti radno mjesto. Preporuke su sljedeće:

-trebaju postojati određene mjere predostrožnosti

-educirati učenike i roditelje

-nesigurnost kandidata (zamjerka)

-pozitivan učinak edukacije i primjer rušenja diskriminacije

Etički komitet je zaključio da nema nikakvih prepreka u zapošljavanju ovog kandidata. Kandidat nije prekršio nijednu etičku normu i trebamo mu izaći u susret.

KONAČNA ODLUKA KOMISIJE:

Komisija je odlučila da će primiti profesora na posao, ali na određeno vrijeme tačnije jednu školsku godinu. Nakon školske godine na osnovu njegovog rada i ophođenja prema učenicima, odlučit će da li će profesor i dalje nastaviti da radi. Najveću ulogu ovdje ima profesorov odnos sa učenicima i roditeljima.

Direktno obraćanje komisije kandidatu: „U razgovoru sa vama primijetili smo da ste veoma zrela osoba svjesna svoje bolesti te kao takvi ste prema našem mišljenju kompetentni za taj posao. Kao što stoji u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima članak 8: Pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života kao i pravo na slobodu i osobnu sigurnost. Radujemo se suradnji s vama.“

RASPORED RADIONICA
SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“
28. – 30.09.2012. SARAJEVO

SUBOTA 29.09.

14.30-15.30 sala A

Potrebni materijal: papir i olovka, formulari za govor

Cilj radionice: potaći kreativnosti i stvaralački duh kod polaznika radionice; ojačati sposobnost retoričke ekspresije sa akcentom na argumentaciji teksta i jasnoj poruci kroz pismenu pripremu jednogminutnih govora

Tema: „Škole treba da posvete više pažnje senzibiliziranju učenika i profesora za uklanjanje predrasuda o HIV zaraženim osobama“

Tok radionice

Polaznici radionice prave govore kao predstavnici političke partije „Partija za zaštitu ljudskih prava marginaliziranih skupina“ na političkim izborima

Struktura govora koji se nakon prezentacije predaje voditelju radionice u pisanoj formi

Moto

Uvod

Najava značaja teme za javnost

Argumentacija

Kontraargumentacija

Kako prevazići problem

Rješenje problema

Zaključak citat za kraj

MOTO	U zdravom tijelu zdrav duh.
UVOD	Škole su te koje trebaju da informišu i educiraju učenike o HIV-u da bi se uklonile sve predrasude o HIV zaraženim osobama.
NAJAVE ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ove teme su jako važne jer učenici imaju predrasude o ovim osobama i oni ih izbjegavaju, postaju omražena populacija.
ARGUMENTACIJA	1. Treba educirati roditelje i profesore o HIV virusu. 2. Škole trebaju da informišu đake o HIV virusu. Neki roditelji uopće ne znaju šta je HIV. Zbog toga ih treba informisati kako bi skrenuli pažnju svojoj djeci i ostalim osobama. Isti slučaj je i sa školama.
KONTRAARGUMENTACIJA	Ako se ne informišu đaci, roditelji... te predrasude mogu postati jači, čvršći i mogu se osnovati neke zajednice koje će biti protiv tih ljudi.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Onaj problem možemo prevazići osnivanjem zakona i pravila koji će osvijestiti mlade i koji će im pomoći u shvatanju nekih činjenica.
RJEŠENJE PROBLEMA	Tim edukatora koji se sastoji od upr.25 članova, trebaju da osnuju neku sekciju ili predmet o onoj temi kako bi se uklonile predrasude.
ZAKLJUČAK	Postoje roditelji koji su nam ujedno najbolji prijatelji; škole nastavljaju sa edukacijom tamo gdje su naši roditelji stali sa ciljem da se uklone predrasude o HIV-u.

MOTO	Pobijedimo strah.
UVOD	Danas škole ne obraćaju pažnju na HIV zarazu i nemaju nikakvu edukaciju kako bi se edukovali učenici o prenosivosti zaraze.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ova tema je veoma bitna danas jer ljudi nisu informisani i hitno se trebaju informisati.
ARGUMENTACIJA	Kroz debate učenici će prenijeti znanje o HIV-u drugim učenicima.
KONTRAARGUMENTACIJA	Srednjoškolci nisu punoljetne osobe i nisu dovoljno zrele i edukovane osobe da izvrše uticaj na druge osobe.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Ovaj problem ćemo prevazići na taj način što ćemo se edukovati i drugima reći da se edukuju, jer oboljele od HIV-a ne treba izbjegavati nego im pomoći.
RJEŠENJE PROBLEMA	Problem možemo riješiti uz malo truda.

PROJEKAT: “Kroz debatu saznajmo više o HIV-u“

ZAKLJUČAK	Ova tema je od velikog značaja. Jako je bitna, jer se povećava broj oboljelih iz razloga što ljudi nisu dovoljno informisani.
ZAVRŠNI CITAT	Ne dozvoli da strah od tebe napravi lošeg čovjeka i lošeg roditelja.

MOTO	Zdrava svijest-širi pogled
UVOD	Shvatanjem problema već shvatamo značaj problema.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Značaj ove teme za naše konzervativno društvo je velika, jer ljudi ne razmišljaju ili pogrešno razmišljaju. Tako stvaraju pogrešnu sliku o HIV-u, ali i negativnu.
ARGUMENTACIJA	U školama učenici i profesori imaju uslove za informisanje o HIV-u. Uz malo volje i pomoći nadležnih organa, u školama se mogu održavati časovi na kojima će se govoriti o tačnim i bitnim informacijama za HIV pozitivne osobe.
KONTRAARGUMENTACIJA	Postoje institucije koje imaju takav zadatak. Svakodnevne aktivnosti ne dopuštaju učenicima i profesorima da rade ovaj posao.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Ukoliko bi nadležne ustanove provodile edukaciju o HIV-u.
RJEŠENJE PROBLEMA	Idealno rješenje bilo bi uvođenje predmeta u škole o HIV-u.
ZAKLJUČAK	Ukoliko svi uložimo trud, možemo riješiti problem.
ZAVRŠNI CITAT	Znanje je jedino dobro, a neznanje jedino zlo.

MOTO	U borbi protiv predrasuda.
UVOD	HIV- ko su oni? Ko ih ima? Kako se oni osjećaju? Možemo li im pomoći?
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ovo je tema koja će tek dobiti na značaju. Zato mislim da joj se sada i ovdje treba posvetiti punim kapacitetima.
ARGUMENTACIJA	HIV/AIDS je poremećaj savremene civilizacije. Pogađa i bogate i siromašne.
KONTRAARGUMENTACIJA	Neko će reći da je bavljenje ovim problemom rasipanje snage i novca. Time treba da se bavi država, socijalne i zdravstvene institucije.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem ćemo riješiti tako što ćemo naći adekvatan način i prezentovati ga školskim menadžmentima.
RJEŠENJE PROBLEMA	Moramo pronaći način da senzibiliziramo profesore i učenike u vezi sa ovim problemom.
ZAKLJUČAK	Senzibiliziranjem učenika i profesora u školama prema HIV zaraženim učinilo bi veliki korak.
ZAVRŠNI CITAT	Senzibiliziranjem učenika i nastavnika u školama za HIV+ osobe pomoći će cijelom društvu.

MOTO	Edukacijom protiv predrasuda.
UVOD	HIV je postao ogroman problem čovječanstva. Tim ljudima treba pomoći, a da bi im pomogli moramo znati nešto o HIV-u. To je ono na šta se treba obratiti pažnja.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ova tema je značajna u svim segmentima ljudskog života. Ovim projektom bismo dokazali da se takvi ljudi ne razlikuju od ostalih, neinfektiranih.
ARGUMENTACIJA	I HIV+ čovjek je čovjek, a i napredak od 1% je napredak.
KONTRAARGUMENTACIJA	Ono što možemo navesti kao kontraargumentaciju je to da učenici srednjih škola ionako imaju previše obaveza, pa bi im ovo stvaralo veliko preopterećenje.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem su nam predrasude, a njih možemo razbiti samo ako onom čovjeku koji ima predrasudu, dokažemo da je zapravo suprotno i da griješi.
RJEŠENJE PROBLEMA	Rješenje problema će imati velike pozitivne posljedice, a za njega će se pobrinuti učenici i profesori srednjih škola raznim radionicama, skupovima, javnim debatama...
ZAKLJUČAK	Trebamo se edukovati, pomagati i učiti o onome što ne znamo. Samo tako možemo biti korisni društvu.
ZAVRŠNI CITAT	Ako želimo promijeniti svijet, prvo moramo promijeniti sebe. Takvi ljudi nam trebaju i takve ljude treba stvarati.

MOTO	Edukacija i predrasude uništavaju društvo.
UVOD	Škole ne posvećuju dovoljno pažnje i vremena uklanjanju predrasuda o HIV zaraženim osobama. Adolescenti sazrijevaju u odrasle osobe nedovoljno obaviještene i informirane o HIV-u. Danas, sutra upravo ti adolescent će voditi našu državu i suočavati se sa ovim problemom diskriminacije. Tada će se itekako osjetiti nedostatak edukacije u mladosti.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Koliko je HIV i diskriminacija osoba zaražena HIV-om značajna, govori i sama činjenica da cijeli svijet, od Amerike, koja je vodeća sila, do Afrike koja vodi borbu protiv toga. BiH bi edukacijom učenika i profesora dobila sposoban kadar profesora koji bi nastavili educirati učenike, a kasnije

	nove generacije educiranog građana koji će se lakše suočavati sa ovim tipom problema.
ARGUMENTACIJA	-Edukacija uništava predrasude -Neznanje izaziva strah i mnogo pitanja -Učenici nemaju priliku da se informišu o HIV-u
KONTRAARGUMENTACIJA	Bez obzira na edukaciju i znanje ljudi se plaše za svoje zdravlje i ne žele ga narušavati druženjem sa zaraženim osobama kada se mogu bezbjedno družiti i sa zdravim osobama. Bez istinske volje sva predavanja su uzaludna.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Uvođenjem nove oblasti u predmet biologija ili organizovati česta predavanja o HIV-u, kako se prenosi i kako se ne prenosi. Približite ljudima kako se osjećaju zaražene osobe i kroz šta one prolaze.
RJEŠENJE PROBLEMA	Edukacija i približavanje problema, te otvoreno pričanje.
ZAKLJUČAK	Epidemija HIV-a se širi i ne možemo dopustiti da se te oboljele osobe budu diskriminirane samo zato što mi na vrijeme nismo djelovali i edukovali nove generacije. Ukoliko to ne učinimo na duši nosimo nečiju patnju zbog diskriminacije te vodimo računa o svojim potomcima koji su potencijalni oboljeli.
ZAVRŠNI CITAT	Ne dozvolite da vaš razum bude samo pregršt predrasuda.

MOTO	HIV zaražena osoba postoji- razmislimo o tome i shvatimo njen položaj.
UVOD	U našem društvu postoje predrasude o HIV oboljelim osobama. Posljedice širenja tih predrasuda je vidljiva diskriminacija u svim sferama društva.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Tema je značajna jer treba prevazići postojeće predrasude o HIV oboljelim osobama. Nužna je edukacija svih uzrasta o ovoj bolesti (I profesora i učenika).
ARGUMENTACIJA	Škole vaspitavaju i obrazuju učenike, pa se njihove uloge u edukaciji velike. U školi ne mogu raditi profesori koji su skloni predrasudama jer nemaju čemu učiti svoje učenike. U tom slučaju škole snose odgovornost i obavezu da ukažu na HIV oboljele i utiču na svijest profesora i učenika o uklanjanju predrasuda.
KONTRAARGUMENTACIJA	Škola nije jedina u društvu zadužena za uklanjanje predrasuda. Veliku ulogu imaju mediji i porodica.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Prvo uočiti da problem realno postoji u našem društvu. Edukovati o HIV-u i učesnike i profesore. Razvite svijest i savjest o važnosti razumijevanja statusa oboljelih osoba. Napraviti prvi korak ka razumijevanju oboljelih osoba.
RJEŠENJE PROBLEMA	Organizovati radionice, javne debate, plaćate o HIV oboljelim osobama. Napraviti prvi korak ka razumijevanju oboljelih osoba.
ZAKLJUČAK	Problem, se neće riješiti ako ga ignorišemo. Problem nije oboljela osoba nego i svi oni koji ga ne razumiju i ne rješavaju.
ZAVRŠNI CITAT	Prihvatajući osobu sa HIV-om ne prihvatamo virus HIV-a, nego osobu, čovjeka.

MOTO	Učimo. Jer samo tako možemo pobijediti neznanje i ukloniti predrasude o HIV-u.
UVOD	Jedan od načina za uklanjanje predrasuda o HIV+ osobama je veća angažiranost profesora i učenika u srednjim školama. Samim tim pokazujemo suosjećanje sa HIV+osobama i na neki način im pružamo podršku.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Tema bi bila od velikog značaja za javnost, jer bi se putem medija barem djelimično edukovali o HIV-u. Škole bi bile posrednici između medija, HIV+ osoba i javnosti.
ARGUMENTACIJA	-Organizacija stručnih predavanja na kojima bi bili prisutni učenici, profesori i svi koji su u mogućnosti, u svrhu uklanjanja predrasuda. Tako bi se podigla svijest o samom virusu i na neki način pružila podrška HIV+ osobama. Škole bi bile organizatori.
KONTRAARGUMENTACIJA	Ovakva predavanja ne bi se mogla odvijati kontinuirano zbog obaveza učenika ili profesora. Ovaj problem iziskuje mnogo vremena, a to učenici i profesori nerijetko nemaju.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Pema problema stigma i diskriminacije, HIV+ osobe nemaju dovoljno svijesti. Najbolji način za prevazilaženje predrasuda je navođenje primjera života HIV+ osobe drugim ljudima.
RJEŠENJE PROBLEMA	Uz aktivnu saradnju HIV+ osoba. Škole trebaju sve učiniti kako se ne bi ove osobe osjećale stigmatiziranim.
ZAKLJUČAK	Predrasude jedino možemo poboljšati istinom. Edukovati što veći broj ljudi širom BiH, razvijati što veću komunikaciju među ljudima i uključiti što veći broj HIV+ u normalan tok.
ZAVRŠNI CITAT	Mi bismo radije umrli na nogama nego živjeli na koljenima.

MOTO	Vječito usavršavanje. Uzdizanje feniksa iz pepela.
UVOD	Obrazujemo se u cilju rušenja tvrđava ograničenosti.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Radeći sa mladim ljudima radimo za sadašnje i buduće generacije.
ARGUMENTACIJA	Škola je mjesto gdje mladi najsenzitivnije razvijaju svoje umove. Bez zajedničke saradnje nema napretka.
KONTRAARGUMENTACIJA	Porodica je mjesto gdje čovjek uči osnove života i tako prevazilazi predrasude.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Moramo postati svjesni.
RJEŠENJE PROBLEMA	Iskorijeniti predrasude tako što ćemo razgovarati o njima. U ovom slučaju saznanje o pravim načinima kako se bolest prenosi.
ZAKLJUČAK	Jedan život imamo i ko se to osuđuje osporavati ga. Mi to, svjesno ili ne, radimo. Svjesno prestanimo.
ZAVRŠNI CITAT	Svaka filozofija je odraz duha vremena u kom nastaju. "Prava za svakog čovjeka."

MOTO	Nije znanje znanje znati, već je znanje znanje dati.
UVOD	Škola bi trebala uvesti u nastavni plan i program predmet na kojem bi se govorilo o ovom ili sličnom problemu. Nedovoljno informisane osobe će uvijek onoga tko je zaražen HIV-om gledati s "neke visine" i smatrati ga manje vrijednim.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Javnost treba da prodiskutuje o ovoj temi. Biti upućen u nešto nas odmah lišava opasnosti od moguće zaraze. Mi trebamo biti svjesni da svakom pojedincu pripada pravo na govor, udruživanje, rad i sl.
ARGUMENTACIJA	U Općoj deklaraciji o ljudskim pravima navedeno je da svako ima pravo na životni standard, slobodu i osobnu sigurnost. Društvo se treba ponašati u duhu bratstva.
KONTRAARGUMENTACIJA	Društvo nema razumijevanja.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Ministarstvo obrazovanja je dužno da u redovnom nastavnom planu i programu uvede i edukaciju o ovom problemu. Profesori i učenici bi svojom kreativnošću prezentovanja o HIV-u pomogli rješavanju. To podrazumijeva da nećemo imati predrasude, ali postoje mjere predostrožnosti.
RJEŠENJE PROBLEMA	Organizovanje sekcija, i znanje bi bilo naoružanje pri razbijanju predrasuda. U sekciji bi se organizovali neki skečevi, tako da ljudi vide da nisu drugačiji.
ZAKLJUČAK	U psihi čovjeka je da ne može shvatiti problem, ako ne prođe isti.
ZAVRŠNI CITAT	Život je jedna škola. Ako nekome možemo pomoći, to trebamo uraditi. Važno je da znamo prenijeti znanje.

MOTO	Svi smo jednaki.
UVOD	Škole treba da senzibiliziraju učenike i profesore i uklone predrasude o HIV zaraženim osobama.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ako profesori i učenici prihvate HIV+ osobe, prelazimo prvi stepen predrasuda. Generacije će jedne za drugima učiti da nema predrasuda.
ARGUMENTACIJA	-održavanje predavanja o HIV+ osobama -kroz edukaciju upoznati profesore i učenike
KONTRAARGUMENTACIJA	Predrasude su nešto usađeno i teško ćemo iskorijeniti.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem ćemo najbolje prevazići time što ćemo javnost upoznati šta je to. Ako pobijedimo strah, pobijedit ćemo i predrasude.
RJEŠENJE PROBLEMA	Iskorijeniti problem druženjem sa HIV+ osobama. To se može postići raznim predavanjima, koja bi učenicima i profesorima dala do znanja da ne trebamo diskriminirati te ljude.
ZAKLJUČAK	Ne smijemo uskraćivati pravo na govor drugim ljudima, druženje, rad i sl. Moramo prihvatiti činjenicu da u društvu imamo oboljele i prihvatiti ih.
ZAVRŠNI CITAT	Ne dopustite da vas strah od priznanja da nešto ne znate dovede do pogrešnih zaključaka.

MOTO	Svako ima pravo na ličnu njegu, pravo na zaštitu od bolesti, starost!
UVOD	Živimo u vremenu gdje su ljudi podložni raznoraznim bolestima. Pitanje je kako ćemo pomoći oboljelim. Škole su obrazovne institucije i tamo učimo obrasce ponašanja.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Tema je bitna za javnost zato što je preko 65 miliona ljudi inficirano HIV-om. Više od 25 miliona ljudi je umrlo od AIDS-a.
ARGUMENTACIJA	Svi ljudi imaju pravo da ne budu diskriminirani. Imaju pravo na svoju ličnost.

KONTRAARGUMENTACIJA	/
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Kroz edukaciju od vrtića, osnovnih i srednjih škola putem seminara ovakve vrste.
RJEŠENJE PROBLEMA	/
ZAKLJUČAK	Škole trebaju posvetiti više pažnje senzibiliziranju učenika i profesora za uklanjanje predrasuda.
ZAVRŠNI CITAT	Upoznati drugog znači ukloniti predrasude.

MOTO	Znanje je svjetionik na moru burnom, predrasude sidro u životu tmurnom.
UVOD	Neznanje je najveći neprijatelj današnjeg društva. Strah od nepoznatog budi predrasude i guše u nama ljudskost. Škole kao jedan od temelja društva moraju uklanjati predrasude mladih o HIV-u.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Upoznavanje mladih sa HIV-om preventivno djeluje na širenje predrasuda. Osobe HIV+ su normalne i sposobne za rad i uzimaju aktivno učešće u društvenim aktivnostima.
ARGUMENTACIJA	Svaki čovjek ima ista prava. Škola je temelj društva kroz koji prolaze sve generacije i zadatak joj je da priprema mlade da budu kompletne ličnosti, sposobni da se suoče sa svim problemima pa i sa HIV-om.
KONTRAARGUMENTACIJA	Neinformisana ličnost sa nepotpunim obrazovanjem lakše potpada pod uticaj lošeg sadržaja. Time i vlastitu poziciju u društvu čine nestabilnim.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Mediji koji bi se finansirali sredstvima građana morali bi imati programske sadržaje u kojima kompetentni ljudi educiraju članove zajednice. Isto je to samo na drugi način se radi kroz sistem obrazovanja.
RJEŠENJE PROBLEMA	U zdravom, educiranom pojedincu koji će znati zauzeti relaciju prema različitim pojavama u zajednici, pa i o HIV-u.
ZAKLJUČAK	Živimo u nesređenom sistemu, ali znamo koji je put koji vodi do uređene zajednice.
ZAVRŠNI CITAT	Neprijatelja kojeg poznajemo lakše je poraziti.

MOTO	Predrasude su najveći neprijatelj našeg vremena.
UVOD	Prve informacije o AIDS-u govorele su da ih sire osobe koje nisu dostojne poštovanja. Način na koji se širi spadao je u sferu ponašanja koji nije za pohvaliti.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Pravilno informiran građanin je uslov uspostavljanja dostojanstvenih relacija u društvu.
ARGUMENTACIJA	Škole trebaju da sprovedu kontinuiranu edukaciju učenika.
KONTRAARGUMENTACIJA	Ministarstva obrazovanja trebaju sprovoditi edukaciju angažujući škole.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem se može prevazići jedino sistemskom edukacijom.
RJEŠENJE PROBLEMA	Organizovanjem predavanja u školama, kreativnih radionica i slični, učenici će se obrazovati i na taj način uvidjeti da je AIDS bolest koja se može držati pod kontrolom, a HIV+ osobe su dio nas.
ZAKLJUČAK	Problem je u nedovoljnoj informisanosti i zato je potrebno sprovesti sistemsku edukaciju.
ZAVRŠNI CITAT	Edukacijom do boljeg društva

MOTO	Jednaka sloboda svih građana je uslov za postojanje demokratskog društva.
UVOD	U društvu je prisutna diskriminacija prema osobama koje su HIV+, zbog toga što javnost nije dovoljno upoznata sa ovim problemom.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	S obzirom na činjenicu da je ¼ vijeka nakon početka epidemije, AIDS nanio ogromna patnju državama i da je preko 65 miliona ljudi inficirano. Više od 25 milion ljudi je umrlo od AIDS-a; 25 miliona ljudi je umrlo od AIDS-a, dok su milioni druge djece ugroženi. 40 miliona trenutno živi sa HIV-om od kojih više od 95 % živi u zemljama u razvoju.
ARGUMENTACIJA	Škola je odgojna ustanova koja uči učenike da nemaju predrasude. To će se postići: -kroz razne vrste edukacija (učenici će naučiti kako se prvenstveno zaštititi, kako se ophoditi prema osobama koje su HIV+...)
KONTRAARGUMENTACIJA	BIH jer takva država u kojoj se o dosta problema šuti.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Putem medijskih emisija i javnog informisanja iz razloga jer je to jedan od načina kako razviti svijest mladih ljudi o osobama koje su HIV+ i na taj način im ukazati na pogrešne predrasude. Cilj projekta je razvijanje svijesti.
RJEŠENJE PROBLEMA	Kroz razne radionice, debate na kojima bi prisustvovali učenici i profesori. Saznavanjem istine o HIV-u i osobama koje su HIV+.

ZAKLJUČAK	Djeca/učenici svakog uzrasta trebaju znati činjenice o HIV/AIDS-u. Djeca čuju o HIV-u na TV i na igralištima, te od svojih prijatelja. Mnogo toga što čuju možda nije istina. Mnoga djeca imaju pitanja i zabrinuta su.
ZAVRŠNI CITAT	Jedini način kako zaštititi svoje dijete od HIV-a je naučiti ga o HIV-u.

MOTO	Bolje spriječiti nego liječiti.
UVOD	U Evropskoj konvenciji stoji da svako ima pravo na privatni i obiteljski život, a da se javna vlast ne bi smjela miješati u to.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Problem u BIH je što ni učenici, a ni profesori nisu upućeni u ovu temu. Oni svjesno izoluju HIV+ osobe i bježe od njih. Društvo mora reagirati.
ARGUMENTACIJA	-Škola je odgojno obrazovna ustanova i ona treba da omogući da se pobijede predrasude o HIV-u.
KONTRAARGUMENTACIJA	Epidemija se više širi na mlade ljude.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem se može prevazići edukacijom učenika i profesora. Raznim radionicama, javnim debatama koje će omogućiti da ne sazna više o toj bolesti. Škola je ta koja treba i mora posvetiti pažnju tome.
RJEŠENJE PROBLEMA	Na svim nivoima obrazovanja uvesti predmet koji će govoriti o HIV-u.
ZAKLJUČAK	Akcije prevencije trebaju biti efikasne za smanjenje rizičnih ponašanja za prenos HIV-a kroz obrazovni sistem.
ZAVRŠNI CITAT	Svako ima pravo na životni standard koji odgovara zdravlju i dobroti njega i njegove obitelji. (čl. 25 Opće deklaracije o ljudskim pravima)

MOTO	Za ostvarenje cilja je najbitnija volja.
UVOD	Učenici i profesori nisu upoznati sa ovim problemom, tako da donose neutemeljene stavove koje formiraju na osnovu neznanja ili emocija, ten a taj način svjesno ili ne, diskriminiraju osobe zaražene ovim virusom.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ukoliko bi javnost proširila svijest o ovom globalnom problem, ne bi dolazilo do izolacije HIV+ osoba iz zajednice, bar ne u ovoj mjeri i zaražene osobe bi imale neuskraćena prava koja im garantuju i pravni dokumenti (Evropska konvencija o ljudskim pravima, Opća deklaracija o pravima čovjeka i sl.)
ARGUMENTACIJA	Sva ljudska bića se rađaju slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svijješću pa jedna prema drugim a trebaju postupati u duhu bratstva. (čl.1, Opća deklaracija o pravima čovjeka)
KONTRAARGUMENTACIJA	S druge strane, učenici i profesori već imaju previše obaveza te se ne mogu posvetiti upoznavanju ovog problema u potpunosti.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Informisanjem bh.javnosti.
RJEŠENJE PROBLEMA	Do samog rješenja put je dug. Međutim u školama bi stručne osobe trebale održati razna predavanja, debate i radionice u cilju upoznavanja sa ovim problemom.
ZAKLJUČAK	Predrasude jedino možemo pobijediti učenjem i upoznavanjem.
ZAVRŠNI CITAT	"Ni u šta se tako čvrsto ne vjeruje kao u ono što se najmanje zna." Monteskje

MOTO	Znanjem pobijedimo predrasude.
UVOD	Škole su te koje trebaju educirati mlade kako bi se predrasude pobijedile.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Značaj teme je u usvajanju etičkih normi te napredak zajednice ka zdravom društvu.
ARGUMENTACIJA	Upečatljivom javnom kampanjom privući pažnju javnosti, te probuditi svijest iste o značaju teme.
KONTRAARGUMENTACIJA	Konzervativnost i tradicija, ako i nedostatak podrške može naškoditi ovoj temi.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Prevazići problem možemo samo ako smo spremni na promjene. Moramo temeljito upoznati mlade sa cijelom problematikom.
RJEŠENJE PROBLEMA	Rušenje predrasuda predstavlja rješenje, te uključivanje HIV+ u normalne tokove života.
ZAKLJUČAK	Pobijanje predrasuda možemo ostvariti samo edukacijom. Ključ uspjeha je u prihvatanju moralnih vrijednosti.
ZAVRŠNI CITAT	U suosjećanju je mir i spas čovjeka.

MOTO	Naučimo da bismo mogli razumjeti i pomoći.
UVOD	U nekim slučajevima učenici i profesori nisu upoznati sa HIV-om, a samim time nisu sa HIV+ osobama.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Javnost treba da bude informisana o HIV-u. Trebaju se održati seminari, debate, te brojne druge aktivnosti i radionice kako bi se javnost zainteresirala.
ARGUMENTACIJA	Putem medija i putem obrazovnih institucija treba da se obavijesti javnost o problem HIV-a.
KONTRAARGUMENTACIJA	Mediji ne mogu pomoći po pitanju ovog problema jer svakim danom dolaze novi problem i ideje koje su a neki način zanimljivije za javnost.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Putem javnih debata i kampanjama. Učenici bi mogli pokazati kako su neke osobe usprkos ovom problem, uspjeli u životu.
RJEŠENJE PROBLEMA	Problem bi se riješio u sklopu slobodnih aktivnosti učenika uz pomoć vijeća učenika, nekih profesora širih pogleda i nevladinih organizacija.
ZAKLJUČAK	Problem bi se mogao riješiti angažovanjem obrazovnih institucija i medija.
ZAVRŠNI CITAT	Znanje je jedino dobro, a neznanje jedino zlo.

MOTO	Jednaka prava i slobode za sve.
UVOD	UN je donio Političku deklaraciju posvećenu HIV-u, što govori o značaju ovog problema. Od početka epidemije, više od 25 miliona ljudi je umrlo od AIDS-a.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	BiH je članica UN-a i svim silama teži da ostvari demokratske principe. Međutim, pitanje diskriminacije i stigmatizacije ovih skupina je na visokom nivou.
ARGUMENTACIJA	-Kroz redovne predmete u školama, vannastavne aktivnosti, učenici se informišu o raznim pitanjima, između ostalog o HIV-u i AIDS-u.
KONTRAARGUMENTACIJA	BiH je konzervativno društvo u kojem još uvijek veliki broj osoba smatra da je neznanje činjenica i da bi se pričanjem o ovom problem stvorio samo kontraefekat: podizanje nivoa diskriminacije i predrasuda.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	U školama treba organizovati predavanje i radionice kako bi se profesori i učenici upoznali sa svim pitanjima u vezi sa HIV/AIDS-om. Na ovaj način bi se preventivno djelovalo na problem porasta HIV+ osoba.
RJEŠENJE PROBLEMA	Edukacijom o HIV-u i AIDS-u učenici razvijaju svoju svijest o problemima, te postaju tolerantni.
ZAKLJUČAK	Djeca svakog uzrasta trebaju biti informirani o HIV/AIDS-u. S obzirom da su u mogućnosti da svakodnevno čuju informacije koje nisu istinite, jako je bitno da se edukacija djece izvrši od strane relevantne institucije kao što je škola.
ZAVRŠNI CITAT	Istinom protiv stigme.

MOTO	Zdravim duhom do zdravog tijela.
UVOD	Prohodnost informacija, otvorenost u dijalogu, rušenje barijera i sloboda govora su neophodni elementi.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Svaki čovjek može doći u poziciju da se razboli. Zamislite da se radi o vama i vašem zdravlju ili zdravlju vaših najmilijih.
ARGUMENTACIJA	-Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. -Svako ima pravo na životni standard koji odgovara zdravlju i dobrobiti njega i njegove obitelji.
KONTRAARGUMENTACIJA	HIV+ osoba može ugroziti mnogo ljudi.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Edukacijom! Organizovanjem javnih tribina, javnih rasprava, seminara ovog tipa i sl.
RJEŠENJE PROBLEMA	Treba krenuti od najmanje pore obrazovanja i educirati ljude o načinima prenosa virusa.
ZAKLJUČAK	Znanje je najvažnije. Učitelj je taj koji prenosi znanje i njegova uloga je najbitnija. Roditelj nastavlja taj posao u kući.
ZAVRŠNI CITAT	Od kolijevke pa do groba najvažnije je dačko doba.

MOTO	Jednaki u dobru i u zlu.
UVOD	HIV je globalni problem i potrebno je prevenirati i liječiti.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Malo se u javnosti zna o ovom problem među rizičnom skupinom, što uzrokuje predrasude kod ljudi.
ARGUMENTACIJA	Suzbijanje stigma i diskriminacije je važan element u suprotstavljanju pandemiji HIV-a.

KONTRAARGUMENTACIJA	Bez političke volje na svim nivoima, ovaj globalni problem nema rješenja.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Donošenjem zakona i primjena tih zakona u eliminaciji ove vrste predrasude.
RJEŠENJE PROBLEMA	Problem mora biti podržan globalnim fondom.
ZAKLJUČAK	Eliminisanje zdravstvene diskriminacije kroz senzibiliziranje učenika i profesora na suzbijanju predrasuda.
ZAVRŠNI CITAT	Pravo na zdravlje koje je zakonski garantirano podrazumijeva i pravo da relevantne institucije obezbijede sve potrebne uslove za svoje građane.

MOTO	Škola kao primjer društvu.
UVOD	Svi znamo da se u školama razvija kritičko mišljenje i svijest građana. Kvalitetan proces osvješćivanja mladih ljudi kroz edukaciju znači i razbijanje predrasuda u cijelom društvu.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ova tema je značajna zbog toga što moramo krenuti progresivno u cilju ostvarivanja kvalitetnog civilnog društva.
ARGUMENTACIJA	Učenici zdravim sviješću i kvalitetnim govornim vještinama polako, ali sigurno mogu popraviti konzervativni stav društva prema HIV+ osobama.
KONTRAARGUMENTACIJA	Na problem i kontraproduktivnost u društvu može se naići kod starije populacije, ali ključ uspjeha je u mladim. Svi znamo da na starijim svijet ne ostaje.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem se počinje rješavati u samom startu i u najtežem stadiju. Tu nastupaju profesori širih pogleda na život koji kao autoritet mogu započeti posao otklanjanja predrasuda.
RJEŠENJE PROBLEMA	Rješenje problema je u stalnoj edukaciji učenika koji razvijaju kritički stav prema ovoj temi i spoznaju istinite informacije.
ZAKLJUČAK	Obrazovanje je jedini put ka razbijanju predrasuda.
ZAVRŠNI CITAT	Učenje, edukacija i interakcija u cilju boljeg civilnog društva bez predrasuda!

MOTO	Čuvaj se pa će te i Bog čuvati!
UVOD	Smatram da je najbitnije da se u školama govori o uklanjanju predrasuda u bilo kojem pogledu, a posebno o HIV zaraženim osobama.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Često smo svjedoci zatvaranja očiju i ignorisanja mnogobrojnih problema u našem društvu. Živimo u vremenu kada ljudi nažalost nemaju vremena za druge. Govoriti o HIV-u kod nas je tabu tema.
ARGUMENTACIJA	Škole u saradnji sa drugim organizacijama mogu djelovati na edukaciju mladih ali i profesora.
KONTRAARGUMENTACIJA	/
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem nikada do kraja ne može biti prevaziđen, jer će uvijek biti pojedinaca koji neće prihvatiti istinu. Ali, treba pokušati kroz razne radionice, seminare, kampanje i sl.
RJEŠENJE PROBLEMA	Razgovarati što više o zadatoj temi. U škole uvesti sekcije koje će se baviti ovim pitanjem.
ZAKLJUČAK	Neminovno je da se moramo pokrenuti i poduzeti određene radnje.
ZAVRŠNI CITAT	Pomjeri granice!

MOTO	Zdravlje za sve u 21 stoljeću!
UVOD	HIV je virus modernog doba. Populacija se mora upoznati sa tom bolešću.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	O ovom virusu se vrlo malo zna u društvu i zato je važno što više pažnje posvetiti senzibiliziranju učenika. Društvo treba ići u korak s vremenom.
ARGUMENTACIJA	Škole treba da posvete više pažnje na datu temu jer su škole mjesto gdje se nalazi najvažniji dio populacije jednog društva.
KONTRAARGUMENTACIJA	Škole trebaju da budu mjesto gdje će se obrazovati učenici, a ne uklanjati predrasude.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	-edukacija profesora i učenika -promocija zdravih stilova života Edukacija će se vršiti kroz javne debate, tribune, rasprave i sl.
RJEŠENJE PROBLEMA	Problem se može riješiti dugogodišnjim sistemskim radom kroz projekte, a ne samo npr. Obilježavanjem jednog dana.
ZAKLJUČAK	Poštivati Deklaraciju o ljudskim pravima i omogućiti svakom čovjeku da se osjeća korisnim.
ZAVRŠNI CITAT	Pogledaj, ja živim kraj tebe!

MOTO	Mnogo je duša poput voska i lako se oblikuje prema posudi u koju ga ulijemo. Nije samo škola posuda, već cijelo društvo.
UVOD	Prethodna rečenica stara je sva i po vijeka i djelo je Dositeja Obradovića. Čovjek koji je prvi pojmiio važnost obrazovanja nije nas učio samo tada, već i danas njegova misao pokreće misli i djelo.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Škola nije samo institucija! Škola je cijeli život! Kroz cijeli život učimo i razbijamo predrasude.
ARGUMENTACIJA	Obrazovanje je jedino što može unaprijediti čovjeka.
KONTRAARGUMENTACIJA	Škola nije jedino mjesto za podučavanje o ovome. Ima li još institucija koje mogu podučavati o ovom problemu?
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Zajednički, sa svim odgovornim segmentima društva.
RJEŠENJE PROBLEMA	Da bismo riješili problem, mi moramo riješiti uzrok problema.
ZAKLJUČAK	Suosjećanje je jedna od najbitnijih ljudskih osobina koja mora pomoći u rješavanju ovog problema.
ZAVRŠNI CITAT	Htjeli mi priznati ili ne, sve manje suosjećamo sa ostalim.

MOTO	Uvijek pomozite nekome, jer će i tebi zatrebati pomoć!
UVOD	AIDS je još uvijek velika misterija za medicinu. Tako strašna bolest uzima milione života, čak i djece. Potrebno je te ljude zaštititi.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Javnost o ovim ljudima govori kao o izuzetno opasnoj skupini. Bolest jeste strašna, ali može se kontrolisati. Moramo naučiti ljude da shvate da su ovi ljudi dio nas.
ARGUMENTACIJA	Virus HIV jeste opasan, ali može se kontrolirati.
KONTRAARGUMENTACIJA	Virus HIV je opasan i činjenica da se ne može izliječiti govori u prilog da ti ljudi trebaju drugačiji tretman.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem se može prevazići kontinuiranom edukacijom i ulaganjem država u medicinu.
RJEŠENJE PROBLEMA	Problem integracije se rješava kontinuiranim seminarima i medijskom propagandom.
ZAKLJUČAK	Potrebno je da državne institucije posvete pažnju finansiranju ovog projekta.
ZAVRŠNI CITAT	Osobe koje su HIV+ su dio nas.

MOTO	Predrasude zbog neinformisanosti nastaju.
UVOD	HIV je globalni problem i tako i treba biti tertian.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Javnost nije upoznata sa HIV-om. To je uzrok predrasuda prema HIV+ osobama.
ARGUMENTACIJA	Kroz debate učenici će prenijeti znanje o HIV-u drugim učenicima.
KONTRAARGUMENTACIJA	Nisu svi učenici uključeni u debate i ne druže se svi sa debatantima.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Mladi se moraju educirati. Potrebno je da škole, NVO i vladin sektor organizuju raznorazne edukacijske programe da bi se što više ljudi upoznalo sa ovim virusom.
RJEŠENJE PROBLEMA	Saradnjom mladih, NVO i vladinog sektora. Mediji moraju izvještavati o ovome.
ZAKLJUČAK	Iako je diskriminacija prisutna, ona se može riješiti putem gore navedenog plana.
ZAVRŠNI CITAT	

MOTO	Živimo svijet bez predrasuda.
UVOD	U svijetu ove godine umire na milione ljudi. Potrebno je da se o ovome govori, jer se broj oboljelih povećava.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Tema je bitna baš zbog povećanja broja oboljelih što jasno govori da ljudi nisu upoznati sa načinima prenošenja.
ARGUMENTACIJA	Kroz debate učenici će naučiti da pobijede predrasude.
KONTRAARGUMENTACIJA	Debatom će možda predrasude pobijediti debatanti, ali debatanti nisu većina.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem se može prevazići samo kroz edukaciju u školama. Škole su obrazovne institucije. Potrebno je uvesti predavanja u sklopu odjeljenjskih zajednica o HIV-u.
RJEŠENJE PROBLEMA	Problem se može riješiti edukacijom mladih i otklanjanjem predrasuda.
ZAKLJUČAK	AIDS nije razlog za segregaciju i diskriminaciju. AIDS je razlog za dodatnu edukaciju.
ZAVRŠNI CITAT	Edukacijom do boljeg sutra.

MOTO	Razbiti predrasude: svi imamo pravo na život, rad i slobodu.
UVOD	Škole kao vaspitne ustanove imaju zadatak da obrazuju učenike o svemu. Predrasude stvaraju diskriminaciju i segregaciju.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ova tema je itekako značajna za javnost, jer želimo da izgradimo jedno zdravo društvo.
ARGUMENTACIJA	-povećanje informisanosti mladih -izgradnja svjesnog, moralnog i odgovornog društva -pružanje šanse svim da ostvare osnovna ljudska prava
KONTRAARGUMENTACIJA	-pozitivna diskriminacija -moguća frustracija nosioca HIV virusa
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem se može prevazići samo adekvatnom informisanošću mladih ljudi putem edukacije, seminara, debata, rasprava i sl.
RJEŠENJE PROBLEMA	-uključivanje infektologa u javne rasprave zbog toga što je veoma bitno da znamo ponašanje te bolesti, posljedice i sl.
ZAKLJUČAK	Biti bolestan ne znači biti izolovan od društva. Danas sam bolestan ja, sutra možete vi. Budimo humani i tolerantni!
ZAVRŠNI CITAT	Razlika između obrazovanog i neobrazovanog čovjeka je kao između živog i mrtvog čovjeka!

MOTO	Mladi bez predrasuda
UVOD	Problematika u vezi sa HIV-om je danas veoma aktuelna. Mnogo se govori u svijetu o njoj, ali ne i u Bosni i Hercegovini.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Bosanskohercegovačka javnost nije upoznata sa HIV-om. Predrasude su prisutne u društvu, a bolest se spomene 1. Decembra i na tome se sve završi. S obzirom na broj inficiranih u državi, o ovom problemu se itekako mora govoriti kako bismo na vrijeme prevenirali ovu pojavu i otklonili predrasude.
ARGUMENTACIJA	-Mediji moraju uspostaviti stalnu emisiju na državnoj televiziji posvećenu HIV-u i AIDS-u. -Potrebno je u planovima i programima rada škola uvrstiti 3 obavezna cjelodnevna predavanja o HIV-u gdje će se primjenjivati case study metoda
KONTRAARGUMENTACIJA	--Moguće je eventualno govoriti o dokumentarnom filmu. Takvi sadržaji su dosadni za gledaoce. -Planovi i programi su prezasićeni i nemoguće je uvrstiti cjelodnevno predavanje
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem neinformiranosti i predrasuda može se jedino edukacijom izmijeniti. Medijske emisije i predavanja u školama, ljetni kampovi za mlade, obavezno testiranje na HIV organizirano od strane Zavoda za zdravstveno osiguranje su plan za rješenje ovog problema.
RJEŠENJE PROBLEMA	Država treba da finansira niz kreativnih emisija posvećenih HIV/AIDS-u u BiH i svijetu. Ministarstva obrazovanja u saradnji sa NVO sektorom moraju organizirati predavanja za učenike i profesore.
ZAKLJUČAK	AIDS i HIV su zastrašujuće bolesti, ali ako se informišemo vidjet ćemo da se ta bolest može držati pod kontrolom, da se rizici zaraze za druge mogu svesti na minimum i konačno da ti ljudi mogu biti punopravni članovi društva.
ZAVRŠNI CITAT	Neznanje vodi ka nepravdi.

MOTO	Veća informiranost mladih ljudi
UVOD	Smatram da se o ovom virusu ne govori dosta u BiH. Smatram ujedno da to i nije veliki problem, jer nemamo puno inficiranih osoba, tako da je rizik minimalan. U svakom slučaju slažem se da moramo biti obrazovani i znati sve o ovoj bolesti, jer iako je rizik minimalan, on ipak postoji.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Bosanskohercegovačka javnost treba znati sve o ovoj temi. Dosta ljudi vjeruje da je seksualni kontakt jedini način prijenosa. Smatram da država treba preuzeti ulogu na sebe da vrši edukaciju stanovništva.
ARGUMENTACIJA	Država treba da planira u budžetu dovoljno novca za projekte koji bi za cilj imali da upoznaju javnost sa HIV-om i otklone predrasude.
KONTRAARGUMENTACIJA	Nemoguće je da država striktno planira novac za ovakvu problematiku. NVO sektor je taj

	koji treba da osmisli projekte i onda traži novac od vladino sektora.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Edukacijom možemo saznati što više o ovom problem. Gostovanje stručnih ljudi u gledanim tv, radijskim emisijama može biti od pomoći. Organizovanje javnih debata je jedan od boljih načina da se napravi paralela između argumenata za i protiv i sazna istina.
RJEŠENJE PROBLEMA	Problem se mora sistemski rješavati i to organiziranjem seminara, javnih debata, predavanja u školama, tv emisijama i sl.
ZAKLJUČAK	AIDS nije razlog da se inficirani ljudi isključuju iz društva. To ne treba biti prepreka ka spoznavanju njihovi vještina i znanja.
ZAVRŠNI CITAT	Prevenција i edukacija su ključ za razbijanje predrasuda!

MOTO	Svi su ljudi po prirodi jednaki i rođeni slobodni
UVOD	U BIH je veliki problem pitanje prisutnosti predrasuda. Kada je riječ o HIV-u onda treba znati da ljudi nisu upoznati sa načinom prenošenja i tretiranja ove bolesti.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	U javnosti se govori samo 1.12. o ovom problem i na tome se sve završava. Potrebno je da ovaj problem riješimo tako što ćemo javnosti ukazati na pravu istinu.
ARGUMENTACIJA	Škole trebaju da posvete više pažnje predavanjima o HIV/AIDS-u.
KONTRAARGUMENTACIJA	Škole rade po nastavnim planovima i programima koje dobivaju od Ministarstva obrazovanja. One ne smiju mijenjati program.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Problem se jedino može prevazići tako što će se educirati stanovništvo.
RJEŠENJE PROBLEMA	Rješenje je u edukaciji učenika i profesora kroz seminare, javne tribune i rasprave posvećene ovom problem.
ZAKLJUČAK	Ne trebamo suditi o nečemu prije nego što istražimo sve mogućnosti.
ZAVRŠNI CITAT	U učenju je spas!

MOTO	Predrasude su najveći neprijatelj našeg vremena
UVOD	HIV je postao globalan problem i nije zaobišao ni Bosnu i Hercegovinu.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	U BIH se ne govori dovoljno o ovom problem, tako da ljudi nisu upoznati sa ovom problematikom i sve što znaju jeste da je bolest smrtna i da je prijelazna.
ARGUMENTACIJA	Mediji snose ogromnu odgovornost kod educiranja populacije o HIV-u
KONTRAARGUMENTACIJA	Medijima je najbitnije da su gledani i oni nude gledaocima ono što žele da vide, jer moraju zarađivati novac. Činjenica da nema mnogo emisija dokaz je da ljudi nisu zainteresirani.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Sistemskom edukacijom.
RJEŠENJE PROBLEMA	Educirati učenike u školama putem javnih rasprava i radionica. Mediji trebaju posvetiti gledan termin emisijama o HIV/AIDS-u.
ZAKLJUČAK	HIV+ osobe se ne razlikuju od nas. Oni su jednako sposobni da rade, a uz mjere predostrožnosti nema opasnosti za njihovu okolinu.
ZAVRŠNI CITAT	Sudimo ljude po njihovim sposobnostima, ne po zdravlju

MOTO	U neznanju je strah!
UVOD	AIDS je ubio milione ljudi. Najveću stepen smrtnosti je u nerazvijenim zemljama, jer su ljudi neinformisani i ne testiraju se.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Ova tema je izuzetno bitna, jer je na milione ljudi ubila otkad se pojavila.
ARGUMENTACIJA	HIV+ osobe treba da progovore javno o svojoj bolesti i pokažu javnosti da nisu opasni za okolinu
KONTRAARGUMENTACIJA	To će samo biti kontraproduktivno, jer će inficirane osobe govoriti o svojoj bolesti i njenoj težini, što će potkrijepiti strah ljudi
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Ako HIV+ osobe javno progovore o svojoj bolesti i pokažu da se ne razlikuju od drugih osim što uzimaju odgovarajuću terapiju, ljudi će uvidjeti da nisu u pravu i strah će se smanjiti.
RJEŠENJE PROBLEMA	Rješenje je u ustupanju javnog prostora HIV+ osobama kako bi uvjerali gledaoce da nisu opasni po okolinu.
ZAKLJUČAK	HIV+ osobe su osobe koje se obrazuju, stiču vještine i jednako su u konkurenciji na tržištu rada kao i HIV- osobe.
ZAVRŠNI CITAT	Cijenimo kvalitet znanja.

MOTO	Čovjek bi trebao biti bolji
UVOD	Imajući u vidu zemlje Afrike i stepen smrtnosti uzrokovan HIV-om, jasno je da je ova bolest zastrašujuća.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Javnost nije upoznata sa načinima liječenja ove bolesti i sa načinima tretiranja HIV+ od strane društva. Potrebno je da javnost vidi šta je uzrok smrtnosti u Africi i kako to porediti sa Američkom veoma visokom stopom inficiranih, ali istovremeno niskom stopom smrtnosti, te zašto je društvo fobično kada se govori o ovoj bolesti.
ARGUMENTACIJA	Škole treba da posvete pažnju ovom problemu kako bi ukazali na istorijat ove bolesti, skup tretman i činjenicu da HIV+ osobe nisu opasne po okolinu.
KONTRAARGUMENTACIJA	Škole nisu u mogućnosti da se posvete ovom problem s obzirom da to iziskuje dosta novca.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM?	Ministarstva obrazovanja trebaju finansirati radionice, seminare i javne debate posvećene ovoj problematici.
RJEŠENJE PROBLEMA	Gore navedenim će se riješiti problem neinformiranosti, jer je to uzrok predrasuda koje ljudi imaju prema HIV+ osobama. Potrebno je ukazati da je za tretiranje ovog problema potreban novac i da je nedostatak novca problem koji uzrokuje veliku stopu smrtnosti u Africi, između ostalog.
ZAKLJUČAK	Edukacijom i realnim pristupom problem moguće je efektivno otkloniti problem predrasuda u vezi sa HIV+ osobama.
ZAVRŠNI CITAT	Znanje je moć!

MOTO	Zdrava sredina (škola-porodica) zdravo društvo; Zdrav pojedinac – zdravo društvo (I ja sam mogla biti na njegovom mjestu)
UVOD	Pored egzistencijanih i drugih problema evidentiran je porast zaraznih bolesti (jedno prati drugo) . manjak sredstava usložnjava problem zaštite od bolesti pa tako i od HIV-a
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Temu tj – porast oboljelih od HIV-a i senzibiliziranje učenika značajno je za javnost zbog ukazivanja na ozbiljnost problema – više HIV zaraženih – više mogućnosti prenošenja, uklanjanje predrasuda – suočavanje sa problemom – mogućnost smanjenja prenosa bolesti
ARGUMENTACIJA	-Postoji diskriminacija (primjer djevojčice iz Hrvatske koju nisu htjeli primiti u školu) -Profesor jedne beogradske škole (linč roditelja – prijetnja otkazom)
KONTRAARGUMENTACIJA	1.Da, ali to su pojedinačni slučajevi 2.Da, ali to su pojedinačni slučajevi
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM	-Edukacijom od ranog djetinjstva -Suočavanjem s problemom -Educirati roditelje, učitelje – da bi oni učili i time razbijali predrasude, a uz to i smanjivali broj oboljelih
RJEŠENJE PROBLEMA	-Plan – obdanište – razvijanje empatije (pomozite bolesnom drugu – humanizam na djelu) -Osnovna škola – posjete bolnicama i slična suočavanja sa problemom – razvitak svijesti -Srednja škola – konkretne aktivnosti (više mogućnosti: javne tribine, dijeljenje letaka i brošura i sl)
ZAKLJUČAK	Problem postoji – svi smo ga svjesni – diskriminacijom postizemo kontraefekat – bolestan štiti – veća mogućnost da proširi bolest – prihvatanjem HIV pozitivnog u smislu i meni se to moglo desiti utičemo na svijest pojedinca učeći djecu da se omalovažavaju i učimo i sebe da učimo nešto za zdravo društvo – za zdravo potomstvo
ZAVRŠNI CITAT	Misija učitelja je da podučava druge da i oni to čine (ne znam tačno kako glasli rečenica iz Ku'rana – o povezanosti misije učitelja i šehida – pa ne mogu navesti) u tom smislu govori i zlatno pravilo svih svetih knjiga „Ne čini drugome ono što ne želiš da se tebi dogodi – dovodi do razvijanja empatije i smanjenja diskriminacije

MOTO	Svi se radamo sa zagaranovanim prirodnim pravima, a to nam garantuje i povelja UN
UVOD	Živimo u savremenom društvu koje je sa sobom donijelo i mnogobrojne probleme. Jedan od današnjih gorućih problema je HIV koji se veoma brzo širi, a društvo ne posvećuje dovoljno pažnje prevazilaženju tog problema. Oboljeli bivaju odbačeni. „Kobna greška“ – film
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	-Društvo treba da odgaja nove generacije oslobođene od predrasuda -Da bi se oslobodile predrasuda i normalno kontaktirali sa zaraženom osobom moramo krenuti od školske omladine -Prvo moramo profesore osloboditi predrasuda o najavljenom problemu pa onda krenuti sa

	učenicima jer predrasude stvaraju barijere.
ARGUMENTACIJA	1.Pojedinci koji nemaju predrasude lakše prihvataju druge 2.Čovjek bez predrasuda sposoban je da sasluša svog kolegu 3.Pomoću sredine je veoma bitna jer se tad čovjek osjeća rasterećen 4.Ukoliko sa nekim podijelimo problem na pola smo ga riješili
KONTRAARGUMENTACIJA	1.Društvo sa predrasudama je konzervativno društvo i ne dozvoljava da se tim članovima pridruži neko drugačiji 2.Ukoliko posjedujemo predrasude i ne želimo da ih prevaziđemo teško se nosimo sa bilo kojom problematikom, a pogotovo sa HIV-om
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM	-Edukacijom -Upoznavanjem o činjenicama šta je HIV? -Kako se prenosi? -Šta znači HIV pozitivna osoba? -Kako se zarazila? -Kako se liječiti i nositi sa bolešću?
RJEŠENJE PROBLEMA	HIV zaraženoj osobi treba dati šansu da živi normalan život, život bez opterećenja jer ukoliko takva osoba vidi da je društvo prihvata lakše će se nositi sa svojim problemom i na taj način postoji mogućnoast izlječenja jer današnja medicina brzo napreduje
ZAKLJUČAK	Niko od nas ne zna šta ga može u životu zadesiti zato se moramo boriti da imamo zdravo društvo, društvo koje će u svakom momentu moći prihvatiti drugog i drugačijeg
ZAVRŠNI CITAT	Ja možda griješim što prihvatom druge i drugačije ali vjerujem u pravdu i istinu i poštenje svih jer tako možemo živjeti rasterećeni predrasuda

MOTO	Edukacijom protiv predrasuda o HIV zaraženim osobama
UVOD	HIV je virus iz grupe retrovirusa poznat kao izazivač smrtonosne, za sada, bolesti AIDS. AIDS je stanje uzrokovano HIV-om. Ulaskom virusa u krvotok dolazi do postupnog uništavanja imunološkog sustava, kao prirodnog sustava za odbranu od infekcije i bolesti. Za ovo je jedini način sprječavanja HIV infekcije uspješna prevencija, a jedna od ključnih mjera je zdravstveni odgoj i prosvječavanje
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	Društvo nije dovoljno educirano o načinima prenošenja HIV virusa. Posljedice needuciranosti su diskriminacija, predrasude. Ona ostavlja nesagledive posljedice na mentalni sklop zaraženih. Treba naglasiti da su osobe koje žive sa HIV-om podložnije, razvoju mentalnih problema. Važno je istaći da je veći dio psihološkog tereta HIV infekcije povezan sa stigmom vezanom za HIV: izolacija, samoizolacija i diskriminacija. Ovo trajno oštećuje nečiji osjećaj sopstvene vrijednosti i dostojanstva, smanjuje osjećaj kontrole nad sopstvenim životom i povećava šanse za razvoj poremećaja mentalnog zdravlja
ARGUMENTACIJA	1.Prava ljudi su regulisana Konvencijom o ljudskim pravima
KONTRAARGUMENTACIJA	1.Evropska konvencija je donesena 1948. Godine (HIV virus se pojavljuje 23 godine kasnije)
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM	Problem se može prevazići dovođenjem infektologa i ljudi stručnih za HIV virus u sve osnovne i srednje škole Na taj način će se učenici i profesori educirati i upoznati sa načinima i metodama prenošenja HIV-a, što će u velikoj mjeri doprinijeti smanjenju ili potpunom uklanjanju predrasuda o HIV zaraženim osobama
RJEŠENJE PROBLEMA	Rješenje ovog problema će donijeti korist kompletnom društvu, kao i osobama, zaraženim HIV-om, kao izdvojenu grupu današnjeg društva. Dakle, korist je obostrana
ZAKLJUČAK	Osobe zaražene HIV-om bivaju odstranjene iz škole, nailaze na osudu stanovništva i okoline. Sve ovo ostavlja nesagledive posljedice na njihov mentalni sklop. Treba naglasiti da su osobe koje žive sa HIV-om podložnije razvoju mentalnih problema iz nekoliko razloga. a.Usljed specifičnih poremećaja mentalnog zdravlja zbog samog HIV-a b.Psiholoških teškoća u borbi sa hroničnom bolešću koja ima nepovoljan ishod; c.Zbog izloženosti stigmi vezanoj za HIV. HIV predstavlja svojevrsan izazov za društvo i osobama zaraženim od HIV-a, pored odgovarajuće zdravstvene njege, potrebno je da bude prihvaćene u društvu i žive normalno , s obzirom na to da bivaju „etiketirane“. Cjelokupna zajednica se mora ohrabriti da prihvati i razumije problem HIV epidemije.

	Uspjeh preventivnih aktivnosti je uslovljen postojanjem i jačanjem otvorenog dijaloga između različitih aktera kao što su zvanične ilustracije, organizacije civilnog društva i osoba koje žive sa HIV-om.
ZAVRŠNI CITAT	Svako ima pravo na život, slobodu i sigurnost
MOTO	Čovjeka zajednica odlikuje!
UVOD	Ono po čemu se ljudi razlikuju od svih živih bića, jeste život u zajednici. Svi mi trebamo tu razumijemo jedni druge. Kada govorimo osobama koje su HIV+ često nam na um padne kako se trebamo kloniti tih osoba, ali mi trebamo tu sagledati cjelokupno činjenično stanje, te da se prema tim ljudima ophodimo kao prema svim ostalim.
NAJAVA ZNAČAJA TEME ZA JAVNOST	HIV se ne prenosi zagrljajem! Ukoliko želimo da govorimo o nekoj temi, prvo trebamo da se informišemo o tome. Neznanje je naš najveći neprijatelj iz kojeg proizlaze svi ostali problemi kao i predrasude. Govor o nepoznatom ima katastrofalne posljedice, te se ne upuštajmo u nepoznato. HIV+osobe ne izdvajajmo od ostalog svijeta i oni su ljudi, i oni imaju prava kao i mi.
ARGUMENTACIJA	Od 1981. Godine, otkako je identifikovana prva osoba sa HIV virusom, nije zabilježen niti jedan slučaj kojim je HIV virus prenesen: zagrljajem, rukovanjem, poljupcem i ostalim fizičkim kontaktom ove formalne vrste. A najčešće i krv oboljelog koja je dospjela do kože druge osobe, ne može prenijeti HIV virus, ukoliko krv oboljelog nije dospjela unutar organizma.
KONTRAARGUMENTACIJA	Istraživanja su pokazala da stvari kao što su: suze, znoj, sluz, te ostale izlučevine sadrže virus. Nije 100% sigurno, te nisu sprovedena istraživanja o tome, da li prilikom većeg unošenja ovih izlučevina, može razviti virus, te, niti da sve ove stvari sa kojima smo u kontaktu kod oboljelog mogu rezultirati pojavom virusa.
KAKO PREVAZIĆI PROBLEM	Prevazilaženje ovog problema današnjice bila bi totalna edukacija o tome, te sprovesti određene analize, ankete, kako bismo bili informisaniji, te se riješili samih predrasuda, te saznali nove informacije o HIV-u
RJEŠENJE PROBLEMA	Rješenje problema predstavljaju sprovođenje naučnih istraživanja, te utvrđivanje, da li virus prilikom veće količine izlučevina može razviti u drugom organizmu
ZAKLJUČAK	Kao ljudi koji žive u zajednici, te se po tome razlikuju od svih ostalih bića, trebamo razumjeti probleme kroz koje prolazimo, pomoći jedni drugima, te riješiti predrasuda. Informiranje i znanje će nam zasigurno pomoći da budemo bolji ljudi, koji će pomagati jedni drugima, te zajedno živjeti u zajednici
ZAVRŠNI CITAT	Edukacijom ćemo prevazići problem, ukloniti predrasude, te pomoći cjelokupnom društvu

**RASPORED RADIONICA
SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“
28. – 30.09.2012. SARAJEVO**

SUBOTA 29.09.

15.30-17.00 sala A

Potrebni materijali: papir, olovka, štoperica, knjiga za nagradu

Cilj radionice: Ojačati polaznike za javno prezentiranje govora; oslobađanje anksioznosti od javnog nastupa; podizanje svijesti o navedenoj temi

Tok radionice

Moderator bira mjeritelja vremena koji će mjeriti vrijeme u trajanju jedne minute za govore; upoznaje polaznike sa tokom radionice (5 minuta)

Moderator: proziva učesnike da dođu do govornice i predstave (čitati samo citate) napisani govor, nakon čega govornik predaje moderatoru tekst govora; moderator zapisuje u rubriku ocjenu i komentar govora (70 minuta)

Na kraju svih izlaganja moderator čita imena tri najbolja govora, publika glasa za jednog od njih i kandidat koji dobije najveći broja glasova je “pobjednički kandidat na izborima” i dobiva nagradu od moderatora (nagrada je knjiga koju moderator već ima pripremljenu) (10 minuta)

PRIČAONICA
„MLADI PRIČAJU SA ONIMA KOJI ODLUČUJU“
29.09.2012.
HOTEL GRAND, SARAJEVO

17.15. – 18.30 Pričaonica

Polaznici: debatanti debatnog programa, učenici i profesori iz srednjih škola

Potrebni materijali: Prezentirani dokumenti, papiri, olovke.

Cilj radionice: Motivisati mlade ljude za preuzimanje aktivnije uloge u rješavanju problema predrasuda u vezi sa HIV virusom i stigmatizacijom i diskriminacijom HIV pozitivnih osoba. Ujedno, cilj radionice je motivacija mladih ljudi da kritički pristupaju problemu, istraže ga, analiziraju dobijene podatke i javno prezentuju problematiku i potencijalno rješenje.

Tok radionice:

Voditelj radionice pravi igru razbijanja leda i upoznavanja polaznika radionice; sondira očekivanja od susreta (20 minuta)

Voditelj radionice kroz neformalan razgovor sondira znanje srednjoškolaca o osnovnim pojmovima koji se odnose na HIV, nastavni plan i program i predmete koje govore o HIV/AIDS-u, rad vijeća roditelja i vijeća učenika u cilju educiranja o ovom problemu, vannastavne aktivnosti koje su povezane sa educiranjem i dodatnim sticanjem znanja o HIV/AIDS-u, komunikaciji u školi na svim razinama, traži primjere iz lokalne zajednice, uočavanje najčešćih predrasuda, njihovih posljedica i osmišljavanje rješenja ovog problema... (30 minuta)

Voditelj radionice prezentira sve najbitnije dokumente koji se odnose na navedene teme (definiranje pojmova preuzetih i podataka dostupnih na web stranici Sb+vjetske zdravstvene prganizacije, međunarodne relevantne dokumente, domaće pravne instrumente, primjere kršenja prava HIV+ osobama, uloga škola u cilju rješavanja problema, plan akcije koje mogu poduzeti vijeća učenika, vijeća roditelja...)

Dokumenta i teme koja će biti prezentirane i o kojima će se istraživati i govoriti su sljedeći:

-Europska *konvencija* o ljudskim pravima

-Evropska socijalna povelja iz 1961

-*Konvencija* o pravima djeteta

- Odluke Europskog suda za ljudska prava

-Korištenje nestigmatizirajućeg jezika

-Najčešće predrasude prema HIV+ osobama I oblici borbe

-Šta debatanti/učenici I njihovi profesori mogu uraditi na suzbijanju predrasuda I poduzanju svijesti u javnosti o HIV+ osobama?

(trajanje: 20 minuta)

18.30-20.00

Pričaonica plenarno (salu prilagoditi okruglom stolu tj. javnoj debati)

Tok radionice: Voditelj aktivnosti predstavlja učesnike pričaonce koji se pridružuju grupi sa ciljem simuliranja predstavnika lokalne zajednice koji mogu utjecati na prevazilaženje problema o kojem je riječ

Učenici simuliraju učenike iz jedne škole tj jedne lokalne zajednice

Profesori preuzimaju ulogu „onih koji odlučuju“

Jedna osoba je zapisničar

Moderator je prethodno napravio spisak parova po ulogama, a na početku pričaonice proziva parove da zauzmu svoja mjesta (**10 minuta**)

Po dva profesora glume istu ulogu, a uloge su:

Načelnik

Vijećnik iz vladajuće poltičke partije

Opozicioni političar

Direktor škole iz koje učenici dolaze

Predstavnik vijeća roditelja

Predstavnik Vlade (kantona ili šire) koji može utjecati na donošenje zakona, odluka ili ostalih obvezujućih dokumenata s obzirom na problem

Predstavnik ministarstva obrazovanja

Predstavnik Prosvjetno pedagoškog zavoda
 Psiholog škole
 Trener debatnog kluba
 Predstavnik donatorske NVO koja može podržati projekte mladih na rješavanju problema
 Predstavnik medija koji prate problem
 Predstavnik prosvjetne inspekcije
 Razgovor moderira voditelj radionice (60 minuta)
 Moderator/ voditelj poziva predstavnike svake grupe da u jednoj minuti iznesu svoje zaključke sa preporukama za prevazilaženje problema (10 minuta)
 Moderator poziva predstavnika učenika da iznese konačan stav učenika o protekloj diskusiji (2 minute)
 Moderator zaključuje pričaonicu sa jasnim postignutim rezultatima, ispunjenim očekivanjima i jasnim preporukama za naredne aktivnosti

Pričaonica o aktualnim pitanjima „MIADI MOGU POMOĆI U BORBI PROTIV PREDRASUDA PREMA HIV POZITIVNIM OSOBAMA“

18:30 – 19:00 Debata o akcijama koje vladine institucije provode na otklanjanju predrasuda prema HIV pozitivnim osobama

Početak radionice najavila moderator, prof.Ranka Katalinski.

Osnovna pitanja, na koja će pokušati odgovoriti, predstavnici vladinog i nevladinog sektora, u debati su:

- Koje su najizraženiji vidovi predrasuda prema HIV pozitivnim osobama
- Kako uključiti mlade u kreiranje obrazovnih sadržaja u vezi sa HIV/AIDS-om u školama?
- Kako motivisati mlade ljude da se zainteresiraju za ovu temu?
- Kako uprava škole može pomoći pri educiranju učenika i njihovih roditelja o ovom problemu?
- Da li mladi mogu izvršiti uticaj na vladin i nevladin sektor da se ozbiljnije pozabave rješavanjem ovog problema i kakav bi bio opis plana akcije?

Profesori su dobili sljedeće uloge:

- 1.Načelnik: Demond Đonko
- 2.Vijećnik u općinskom vijeću (iz vladajuće stranke): Mirzet Hamzić
- 3.Predstavnik opozicije: Seima Husković
- 4.Predstavnik Vlade: Marija Stepanović
- 5.Ministar obrazovanja: Borislav Subašić
- 6.Predstavnik PPZ-a: Nasiha Mulahalilović
- 7.Prosvjetna inspektorica: Ulfeta Imamović
- 8.Direktor škole: Branka Kukić
- 9.Psiholog škole: Azra Džananović
- 10.Trener debatnog kluba: Zoran Jozić
- 11.PredstavnikVijeća roditelja: Amela Redžić
- 12.Predstavnik medija koji prate problem: Aida Muminović
- 13.Predstavnik donatora NVO-a: Nađa Korajlić

Debati su prisustvovali učenici iz osnovnih i srednjih škola iz cijele Bosne i Hercegovine:

Pitanja	Odgovori
Haris / Srednja medicinska škola Sarajevo: Pitanje postavljam Ministru obrazovanja. Zašto MO ne uvede stalni predmet koji bi se bavio ovom	Ministar obrazovanja: gospodin Subašić Smatramo da su učenici i previše opterećeni sadašnjim nastavnim planom i programom, te da uvođenje novog

problematikom u cilju suzbijanja predrasuda?	predmeta ne bi rješilo problem.
Samija/ Srednja medicinska škola Sarajevo Zašto se o HIV-u/AIDS-u govori samo 1.12. na času odjeljske zajednice? Pri tome se samo spominje da se obilježava Dan borbe protiv AIDS-a, ali se ne daju dodatne informacije	Direktor škole, gospođa Kukić Zbog toga što ima i previše tema koje mpraju biti obrađene na časovima. Nemoguće je govoriti na više časova o ovoj temi.
Ida/ Srednja medicinska škola Sarajevo Zašto se ne osmisle programi kreativnih radionica gdje bi mladi mogli da pomoću case study metode rade na upoznavanju sa ovom temom?	PPZ, gospođa Mulahalilović Zbog toga što su to skupi projekti i zahtijevaju novac, a trenutno ga nemamo.
Amel Maslo/ Gimnazija Hadžići Zašto Ministarstvo obrazovanja ne finasira projekat tv debata koje bi govorile o razlozima Za i Protiv HIV-a i inficiranih osoba, kako bi publika mogla da vidi šta je istina?	Ministar obrazovanja: gospodin Subašić Zbog toga što trenutno nema novca. Ali ideja je i više nego dobra, tako da ćemo razmisliti da apliciramo donatorima sa tim projektom.
Učenik gimnazije Bijeljina Zašto ne organizirate jednodnevna predavanja u školama o ovom problemu i dovedete ljude koji su HIV+ da nam ispričaju svoju priču?	Ministar obrazovanja: gospodin Subašić Zbog nastave, to je nemoguće izvesti. Ujedno, teško da će osoba progovoriti o tome, jer je diskriminirana od strane društva.
Zerina/ Gimnazija Dobrinja Zašto ne uvedete predmet seksualnog obrazovanja u škole?	Predstavnik Vijeća roditelja: gospođa Redžić Apsolutno se slažemo i mislimo da bi bilo to korisnije da djeci objasne te stvari stručne osobe. Ministar obrazovanja: gospodin Subašić Takav sadržaj već imate u okviru biologije, a i razgovara se na časovima odjeljske zajednice.
Dalila/ učenica Smatrate li da mediji imaju veliku ulogu pri otklanjanju stigme prema HIV+ osobama i kakav je nalin njihovog izvještavanja?	Direktor škole, gospođa Kukić Smatram da su takvi ljudi diskriminirani u društvu. Oni mnogo teže dobijaju posao. Mediji imaju veliku ulogu u društvu. U BIH se malo govori o ovome, što je svakako problem, jer ljudi samo znaju da je bolest smrtonosna i zarazna. Psiholog škole: gospođa Džananović Slažem se sa direktorom. Mediji imaju veliku ulogu u podizanju svijesti. Uglavnom su izvještavanja senzacionalistička. Potrebno je više analitičkog pristupa.
Moderator Da li mislite da bi HIV+ dijete bilo dobrodošlo u našu zajednicu/školu?	Načelnik općine: gospodin Đonko Ja sam siguran da bi. Naša zajednica je tolerantna, ali smatram da je potrebno da se poduzmu mjere predostrožnosti prema ostaloj djeci, jer se ta bolest lako prenosi. Direktor: Apsolutno bi bilo dobrodošlo, ali se slađem da se moraju poduzeti dodatne mjere predostrožnosti od djetetovih roditelja i nas uposlenika.
Amel Maslo/ Gimnazija Hadžići Šta mi kao učenici možemo poduzeti?	Jedan od direktora škola: Možete organizirati radionice na časovima odjeljske zajednice. Ujedno, trebate čitati sami i obrazovati se. Najbolje je krenuti od sebe samoga.

<p>Sead Kruša/ Zubotehnička škola Zašto ne organizirati predavanja o HIV-u za roditelje?</p>	<p>Direktor škole, gospođa Kukić To je odlična ideja. Ja evo obećajem da ćemo u mojoj školi to i uraditi.</p>
<p>Moderator Koliko mediji posvećuju pažnje ovim problemima?</p>	<p>Predstavnik medija: gospođa Muminović Nije posvećeno mnogo prostora problemima koje imaju HIV+ osobe. Malo se piše. Samo senzacija, crna hronika, jer to prodaje novine.</p>
<p>Moderator Istraživačko novinarstvo. Hoćemo li dobiti ubrzo te informacije kroz medije?</p>	<p>Predstavnik medija: gospođa Muminović Nadam se da DA. Trener debatnog kluba: gospodin Jozić Imam rješenje, a to je da preko debatnih klubova debatujemo i ukažemo na problem. Teza bi trebala biti: „HIV pozitivne osobe ne trebaju biti diskriminirane.“</p>
<p>Mubina Halilbašić/ učenica Gazi Husrev-begove medrese Da li mi imamo sve potrebne zakone za zaštitu ovih osoba?</p>	<p>Ministar obrazovanja: gospodin Subašić Da, imamo. BIH je potpisnica svih relevantnih međunarodnih dokumenata koje imaju obvezujući karakter. Normativna strana je uredna. Predstavnik medija: gospođa Muminović Imamo i ombudsmane u čijoj je nadležnosti da prate stanje ljudskih prava.</p>
<p>Belma/ Bosansko - perzijski koledž Kako motivisati roditelje da se interesuju više za svoju djecu i da im je u interesu da više naučimo o ovom problemu?</p>	<p>Predstavnik Vijeća roditelja: gospođa Redžić Danas je tako. Vijeće roditelja malo radi. Formalno se vodi na papiru u mojoj školi. Direktor škole, gospođa Kukić Sve je više odgovornosti na školi i profesorima. Imamo primjere da, ako se roditelj ne odazove na 3 poziva, pozivaju se druge službe i određuju kazne za roditelje.</p>

Moderatorica je zaključila dio debate koji je posvećen postavljanju pitanja i zamolila učesnike da joj pomognu da još jednom naglase ključna pitanja i preporuke:

- Predrasude su široko rasprostranjene u bh. Društvu
- Učenici nemaju priliku u školama da uče o HIV/AIDS-u i oblicima kontrole ove bolesti-HIV+ osoba je samo prenosnik virusa, a ne osoba koja je bolesna i koja se može liječiti
- Roditelji su nezainteresirani za ovu temu, jer ne ukazuju svojoj djeci da trebaju da znaju što više o ovoj bolesti, kako bi se znali zaštititi
- Mediji izveštavaju senzacionalistički
- Potrebno je vie edukacijskih programa
- Škole treba da organiziraju što češće predavanja na ovu temu
- Svaka škola treba da ima debatni klub u kojem bise debatovalo baš o ovoj temi

RASPORED RADIONICA SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“ 28. – 30.09.2012. SARAJEVO

Nedjelja 30.09.

9.00-10.00 sala A, sala B, sala C, sala D

Potrebni materijal: papir i olovka, flipčart (ili A3), flomasteri

Cilj radionice: potaći polaznike na timski rad i grupno donošenje konsenzusa; potaći polaznike da daju svoj doprinos u kreiranju politika za prevazilaženje problema; striktno navesti da radovi ne mogu biti pisani u tezama, generalizirajućim stavovima...

Tok radionice

Polaznike podijeliti u četiri grupe; napisati spisak svake grupe, svaka grupa piše jasno navedene i definirane:

a. zaključke sa svih prethodnih radionica KAKO PREVAZIĆI PROBLEM STIGMATIZACIJE U ŠKOLAMA; primijeni dokumenata u BiH;...

b. preporuke šta škole i debatni klubovi mogu i treba da urade u narednom periodu o navedenim temama; navesti jasne, potkrepljenje aktivnosti i najmanje po 10 tema koje treba obuhvatiti tim aktivnostima; kreirati pismeno najmanje po jednu aktivnost kojom bi se utjecalo na rješenje prethodno definiranih problema 10 minuta u što su uključena i pitanja moderatora)

polaznici pišu tražene materijale i svi članovi grupe čitko potpisuju rad (50 minuta)

IZVJEŠTAJ SA ODRŽANE RADIONICE

Radionica je počela u 9.00 sati u Sali B hotela Grand u Sarajevu. Učesnicima je objašnjeno šta se očekuje od njih i u dodijeljen im je materijal za rad. Učesnici su u narednih 50 minuta razgovarali o grupama o problemu stigmatizacije u školama i zapisivali ideje, te na kraju sve radove predali moderatoru. Slike radova su u prilogu. Zaključeno je da problem stigmatizacije u školama se može prevazići jedino dodatnom edukacijom i sticanjem znanja o temama o kojima inale, zbog nedostatka znanja imamo predrasude. Učesnici su naveli da škole mogu da organiziraju časove odjeljenske zajednice na način da učenici pripreme izlaganja o ovim temama, te da se trebaju prganizirati sekcije u školama gdje bi se o ovome govorilo i konačno, zaključeno je da je jedan od najefikasnijih načina za prevazilaženje predrasuda i posljedica koje one nosi, aktivizam debatnih klubova u školama.

**RASPORED RADIONICA
SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“
28. – 30.09.2012. SARAJEVO**

NEDJELJA 30.09.

10.00-11.00 sala A

Potrebni materijal: papir, olovka i štoperica

Cilj radionice: predstaviti rezultate grupnog rada u desetominutnim prezentacijama grupe i izabrati grupu koja je najbolje prezentirala rezultate zajedničkoga rada

Tok radionice:

Moderator proziva grupu po grupu:

Grupa izlaže 5 minuta a moderator postavlja pitanja narednih 5 minuta shodno izloženom tekstu

Nakon sve četiri prezentacije moderator proglašava najbolju prezentaciju jasno naglašavajući zašto je ta grupa najbolja

IZVJEŠTAJ SA RADIONICE

Nakon što su izrađeni materijali na prethodnoj radionici, zadatak učesnika bio je da rezultate rada prezentuju. Radionica je počela u 10,00 sati. Moderatorica je objasnila način i redoslijed izlaganja, kao i vrijeme koje imaju na raspolaganju. Svaka grupa je imala zadatak da u 5 minuta vremena izloži sadržaj svog rada. Nakon što grupe završe izlaganje, moderatorica postavlja ciljana pitanja u vezi sa sadržajem izlaganja kako bi utvrdila da je plan akcije ostvariv i da su svi članovi grupe upoznati sa temom. Moderatorica je ocijenila da su prezentacije bile uspješne.

**RASPORED RADIONICA
SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“
28. – 30.09.2012. SARAJEVO**

NEDJELJA 30.09.

11.30-12.30 sala A

Potrebni materijal: papir, olovka, štoperica, sudački listovi za KPP debatni format, tok debate

Demo debata srednjoškolaca:

„Srednjoškolci javnim debatama i kampanjama u školama mogu i trebaju pomoći prevazilaženju predrasuda prema HIV zaraženim osobama“

Tok debate:

A1 6 MIN

N3 – A1 3 MIN

N1 6 MIN

A3 – N1 3 MIN

A2 5 MIN

N1 – A2 3 MIN

N2 5 MIN

A1 – N2 3 MIN

A3 5 MIN

N3 5 MIN

Vrijeme za pripremu: 3 min po ekipi.

Moderatori sude debatu

**30.09.2012.12,30-13 h
DEMO DEBATA**

IME I PREZIME: Perić Mladenka i Amela Petričević

A1

Dobar dan, ja sam Amela Petričević i prvi sam član afirmacijske ekipe na temu: „Srednjoškolci u javnim debatama i kampanjama u školi mogu pomoći prevazilaženju predrasuda prema HIV pozitivnim osobama.“

HIV je virus humane imunodeficijencije koji uzrokuje AIDS zaražavajući T ćelije imunog sistema. Najpoznatiji tip HIV-1 je široko rasprostranjen, dok je HIV-2 primarno ograničen na Zapadnu Afriku. Često se naziva AIDS-virusom, humanom leukemijom, T stanica virusa tipa 19 i sl. Predrasude su neutemeljeni stavovi koji se grade na neutemeljenim činjenicama. Akcenat ove debate je na suzbijanju predrasuda, a ne na načinu prenošenja HIV-a ili osobina HIV+ osoba. Naš prvi argument glasi: Uvođenje predmeta u škole (mentalno zdravlje ili mentalna higijena) koji će učenici morati da nauče i da odgovaraju za ocjenu. Smatram da bi ovaj predmet dao mogućnost da učenici nauče dosta toga uopšteno o svim bolestima, što se odnosi i na HIV i na načine prenošenja. Na ovaj način će se suzbiti predrasude. U medicinskim školama u Republici Srpskoj postoji taj predmet, tako da su ti učenici mnogo više upućeni.

N3-A1

-Da li ste spremni za unakrsno ispitivanje?

-Da.

-Da li ste imali taj predmet u školi?

-Da.

-Da li vam je taj predmet bio zanimljiv kao i ostali predmeti?

PROJEKAT: “Kroz debatu saznajmo više o HIV-u“

- Da i ne.
- Da li imate neku alternativu osim uvođenja predmeta?
- Uvođenje prezentacija i više obrazovanje na ovu temu.
- Da li mislite da će svi učenici slušati i željeti da nauče ili će to iskoristiti kao izgovor da pobjegnu sa časa?
- Sve zavisi od učenika do učenika, ali i oni koju dođu da pobjegnu sa časa, opet će usvojiti malo znanja i moguće da će ih zainteresirati.
- Hvala, nemam više pitanja.

N1

Akcentat treba staviti na pobijanje predrasuda u školama, tu se slažemo, ali uvođenje novih predmeta i obrazovanje u školama neće pomoći. Svako je išao u školu i ima predmete koji ga interesuju i ne interesuju. Šta će onome koga matematika, još jedan dodatni predmet o biologiji i hemiji. Koliko vas sada ovdje zna Kulonov zakon? Tako će biti i sa ovim predmetom- nikoga neće zanimati?

To je jedan od problema formalnog usvajanja znanja. Škole tu ne mogu puno da pomognu, pobijanje predrasuda treba da počne u samom periodu djetinjstva i zato inicijativu treba da poduzme porodica. Porodica je osnova organizacije ljudskog društva pa kako se uopšte kultura stiče u porodici, predrasude ne bi trebale da budu izuzetak. S tim u vezi predlažemo edukaciju roditelja.

CX, A3-N1

- Da li smatrate da ima porodica koje ne razgovaraju sa svojom djecom zbog obaveza na poslu?
- Da.
- Da li smatrate da je mnogim roditeljima neugodno da razgovaraju o ovoj temi?
- Da, ali smatram da bi svako trebao da ima otvoren stav i da bi trebao da razgovara sa svojim djetetom.
- Da li smatrate da ima dosta roditelja koji pošalju svoju djecu školu i prebacuju odgovornost s obrazovanja svoje djece na profesore i smatraju da oni treba da vode brigu o svojoj djeci?
- Da.

A2

Mi smatramo da učenici dolaze iz različitih porodica- porodice u kojima se odgojno djeluje kako bi se otklonile predrasude. Tabu je tema da porodice kod svojih učenika razvijaju predrasude. Zbog toga uvođenjem novog nastavnog predmeta dala bi se mogućnost svim učenicima da se upoznaju o svim bolestima kao i o HIV-u i načinima prenošenja.

Cx, N1-A2

- Smatrate da treba educirati roditelje o ovoj temi?
- Mi smatramo da bi uvođenjem novog predmeta doprinijelo prevazilaženju predrasuda.
- Zar uvođenje novog predmeta ne bi opteretilo učenike?
- Mi smatramo da bi učenici bili zainteresovani za ovaj predmet.
- Zašto ste tako sigurni?
- Jedan od razloga je što o ovoj temi nisu u mogućnosti govoriti u svojim porodicama.
- Smatrate li da su roditelji needucirani o ovoj temi?
- Da, jesu.

N2

Nastavni planovi i programi su inovirani i u mnogim nastavnim predmetima se govori i može govoriti o HIV zaraženim osobama. U okviru Projekta rada profesorica je sa učenicima radila istraživanje na ovu temu, posjetila UKC u Tuzli i pozvala ljekare kao goste u učionici. Nisu svi učenici reagovali podjednako. Učenik se brine za svoju sigurnost. Njegovo zdravlje je njemu prioritet. On ima pravo da kaže da je zabrinut za svoje zdravlje. Koliko god da informacija dobijemo, imat ćemo učenike koji će se distancirati od ove teme i i dalje imati predrasude.

Cx, A1-N2

- Rekli ste da su nastavni planovi inovirani i da učenici na taj način rade na suzbijanju predrasuda?
- Rekao sam da učenici nisu reagovali jednako.

-Ipak smatrate da se učenici educiraju na ovu temu?

-Da, a.

A3li imaju svoj stav. Neki pokazuju distancu.

-Smatrate li da bi uvođenjem novog predmeta taj broj koji pokazuju distancu bio znatno smanjen?

Isteklo vrijeme

Kroz uvođenje određenog predmeta, razbijamo tabu teme i činimo da se ljudi što više obrazuju. Učenjem i upoznavanjem bolesti, stvaramo drugačije mišljenje i na taj način se borimo protiv predrasuda. Akcenat stavljam na blokiranje straha kod ljudi od nečeg poznatog i smatram da ne bi trebali da u većini stvari imamo strah od nepoznatog. Uvođenjem predmeta u škole razbijamo predrasude sticanjem znanja! Hvala.

N3

Uvođenjem novog nastavnog predmeta nije rješenje. Uvijek će biti učenika koji će zadržati distancu prema HIV+ osobama. Rješenje je održavanje radionica i educiranje roditelja.

Hvala!

**RASPORED RADIONICA
SEMINAR I INTERAKTIVNA RADIONICA „KROZ DEBATU SAZNAJMO VIŠE O HIV-U“
28. – 30.09.2012. SARAJEVO**

NEDJELJA 30.09.

12.30-13.00 sala A

Potrebni materijal: papir, olovka,

Cilj radionice: potaći sve polaznike na kritičko mišljenje; razviti demokratski obrazac aktivnog slušanja onih stavova sa kojima se polaznici privatno ne slažu; obrazovati polaznike za jasno razlikovanje privatnog, javnog i znanstvenog stava

Tok radionice:

Nakon završetka debate pozivaju publiku da komentira izlaganje obje ekipe nakon čega moderatori proglašavaju bolju ekipu i najboljeg debatanta

Ne zaboraviti: debatanti su bili u obavezi pripremajući debatu napisati cjelokupan tok debate, definicije ključnih pojmova, ako i najmanje po 3 seta unakrsnih pitanja koje nakon održane debate moderator zahtijeva da mu predaju)

IZVJEŠTAJ SA RADIONICE

Tokom trajanja ove radionice prisutni su analizirali prethodno održanu debatu. Svi prisutni su istakli mnogo pozitivnih aspekata debate. Najpozitivniji je bio taj što su debatanti koji su debatovali ponudili dobru potkrepu za argumente koje su naveli. Međutim, debatanti trebaju još mnogo raditi na kreiranju argumenata i planova.

PROJEKAT: “Kroz debatu saznajmo više o HIV-u“

